Приложение № 3 към чл. 14, ал. 1

СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР **(ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ)** **шрифт Times New Roman 12, междуредие 1,15**	
1. Описание на МИГ: *(не повече от 3 страница)*	
1.1. Данни за общини и населени места, които попадат в територията на МИГ:	
- списък на общините, обхванати от МИГ;	В териториалния обхват на МИГ „Мъглиж, Казанлък, Гурково“са включени 3 административно обособени териториални единици това са община Мъглиж(ЕКАТТЕ 2422), община Гурково(ЕКАТТЕ 2437), Община Казанлъкизвън строителните граници на гр. Казанлък(ЕКАТТЕ 2412).Обхванатите населени места от МИГ “Мъглиж, Казанлък, Гурково” се намират в област Стара Загора,Югоизточен район.
- списък на населените места, обхванати от МИГ;	Територията на МИГ „Мъглиж, Казанлък, Гурково“обхваща 45 населени места, от които 4 града(Мъглиж, Гурково, Шипка, Крън) и 41 села. В МИГ „Мъглиж, Казанлък, Гурково“ са включени следните населени места: Община Мъглиж *(*с.*Борущица, с.Бънзарето, с.Ветрен, с.Дъбово, с.Държавен, с.Зимница, гр.Мъглиж, с.Радунци, с.Селце, с.Сливито, с.Тулово, с.Шаново, с.Юлиево, с.Яворовец, с.Ягода),* Община Гурково*(.с.Брестова, гр.Гурково, с.Дворище, с.Димовци, с.Паничерево, с.Жерговец, с.Жълтопоп, с.Златирът, с.Конаре, с.Лява река, с.Пчелиново*) и от община Казанлък (извън строителните с граници на град Казанлък са обхванати следните населени места: *с.Бузовград, с.Голямо Дряново, с.Горно Изворово, с.Долно Изворово, с.Дунавци, с.Енина, с.Копринка, гр.Крън, с.Кънчево, с.Горно Черковище, с.Овощник, с.Розово, с.Ръжена, с.Средногорово,с.Хаджидимитрово, с.Черганово, с.Шейново, гр.Шипка, с.Ясеново*.
- брой жители на територите, обхванати от МИГ.	Броят на населението е39352 ж.,община Мъглиж (9916ж), община Гурково(5008ж).Казанлък извън строителните граници на гр.Казанлък (24431 ж), по данни на НСИ към 2014 г.Населението обхванато от МИГ съставлява 12% от населението на област Стара Загора, 3,6% от населението на Югоизточен район и 0,54% от населението на страната. Средната гъстотата на населението в целевата територия е 52,8%. В селата живеят 19329 души, или 49.1%, а в градовете 20026 души, или 50,9%.

1.2. Карта на територията:

Територията на МИГ„Мъглиж, Казанлък, Гурково“ обхваща изцяло териториите на граничещи общини.Територията е с непрекъснати граници и е включена в списъка със селски райони, съгласно приложение № 1 на Наредба № 22 от 14.12.2015г.Общо територията е 1275.4 кв.км., което е 24,7% от територията на област Стара Загора, 4,08% от територията на Югоизточен район и 1,14% от територията на страната. Територията на МИГ граничи: на запад с община Павел Баня и Братя Даскалови, на север с Габрово, Трявна, Елена, наюг с общините Стара Загора и Николаево, на изток с община Твърдица.

2.Описание на процеса на участие на общността в разработване на стратегията:
(не повече от 2 страници)

2.1. Описание на процеса - проведени срещи, семинари, конференции, обучения и обществени обсъждания):

Началото на разработване на Стратегия Водени от общностите местно развитие (СВОМР) беше поставено с информационна кампания за запознаване на обществеността с подхода ВОМР и възможностите, които се разкриват за разгръщане на икономическия и човешкия потенциал на целевата територия. Основният подход при реализацията на дейностите за създаване на МИГ и СВОМР е „отдолу нагоре”, публично-частно партньорство, иновации, интегриран и мулти-секторен подход.Усилията бяха насочени към мотивиране и включване на активните граждани на територията в създаване на МИГ и насърчаване участието на местното население в разработването на стратегия за ВОМР. Подготовката на СВОМР и създаването на МИГ „Мъглиж Казанлък,Гурково“ се извърши в следната логическа последователност:
Дейности за информираност и публичност. В населените места бяха организирани 27 информационни срещи 7 от тях са по бюджет на договора РД/50 -204/7.12.2015 поподмярка 19.1 "Помощ за подготвителни дейности" ПРСР 2014-2020г, останалите са проведени от координаторите към общините.В информационните срещи, участваха 348 души. (*Приложение присъствени списъци, презентации*). Бяха проведени 2 информационни конференции, общият брой участници е 104.(*Приложение присъствени списъци*). Общо участници в информационните събития са 452.За популяризирането на проекта и за подготовка на Стратегия са осъществени телевизионни репортажи общо 3 бр. както следва: 2 бр. в ТВЗагора, 1 бр. в

Пресс ТВ; 3 бр.публикации във вестник Старозагорски новини (*Приложени*е).

Дейности за повишаване на капацитета на местните лидери и екипа на МИГ. Проведени общо 4 обучения, от които 2 обучения за местни лидери, участниците са 44,(земеделски производители, представители на бизнеса, читалища). Бяха проведени 2 обучения за УС и 3-ма координатори, общо участници са 24. (*Приложение присъствени списъци, презентации).*

Дейности за подготовка и одобряване на Стратегия ВОМР Проведени са 2бр. работни срещи/консултации за подготовка на Стратегията с местната общност, с представители на заинтересованите страни с цел да се идентифицират нуждите, целите и приоритетите на СВОМР. Участниците обсъждаха идеи за проекти за разширяване на дейността на предприятията, предложиха се бизнес идеи на основата на съществуващия потенциал. Общият брой на участниците е 33.(*Приложение, присъствени списъци).* Допълнително извън финансирането по договора се проведоха 2 фокус групи в гр. Мъглиж и гр.Гурково. В тях участваха представители на бизнеса, земеделски производители и земеделски кооперации, роми, хора с увреждания и пенсионери. (*Приложение доклад за фокус групите и списък на присъстващите*).Целта на фокус групите беше да се определят специфични характеристики и предимства на територията, основните проблемите и да се очертаят възможностите за развитие на територията. Допълнително за набиране на информация и за проучване н бяха направени две анкетни проучвания, общ брой анкетирани 272. (*Проучване на информираността, инвестиционните очаквания, намерения на местната общност 2014-2020 на целевата територия на МИГ „Мъглиж,Казанлък, Гурково*).Бяха проведени 3 обществени обсъждания – първото обсъждане се проведе в гр.Мъглиж, второто в ПК „Мъдрост" гр. Мъглиж и третото в с. Копринка – община Казанлък. В обсъжданията участваха 79 представители на местния бизнес, на неправителствения сектор и на общинската администрация. В работните срещи(2бр) и обществените обсъждания участваха представители на ромската общност и граждани. (*Приложение, присъствени списъци,презентации*).Процесът на консултиране и подготовка завърши с прием на Стратегията ВОМР от Общото събрание. (*Приложение Протокол за приемане на СВОМР).*Стратегията е подкрепена **над 2% (986 лица)от населението** на територията на МИГ(*Приложение списъкна лицата одобрили Стратегията*).

2.2. Групи/сектори заинтересовани лица, участвали в разработване на стратегията:

Общините Мъглиж, Гурково, Казанлъкчрез свой представител (координатор) участваха в работата на екипа, поддържаха контакт с заинтересованите лица, проведоха информационни срещи в населените места, активизираха участието на местните лидери в обществените обсъждания.

Партньорите на МИГ оказаха съществена подкрепа за подготовката и разработването на Стратегията, с участието си в 2-те работни срещи, в обществените обсъждания подпомогнаха за идентифициране на проблемите, потребностите, целите и приоритетите на Стратегията (*Приложение списък на партньорите).*

Земеделски производители, представители на микро и МСП участваха в информационните срещи, в обученията, в обсъжданията. С предложенията си подпомогнаха разработването на СВОМР.

Неправителствени организации и културни институции (читалища) участваха в информационните среши, в обсъжданията, активно се включиха в подготовка на Стратегията чрез предоставяне наинформация, на идеи за проекти свързани с нуждите на населението, необходими интервенции към целеви групи с проблеми на периторията.

В обобщение групите заинтересовани лица участвали в процеса на подготовка на Стратегията са: Бизнес сектор- 35%, НПО и граждански сектор - 25% и публичен сектор14%, физически лица 36%(земеделски производители,граждани, роми и др)..В обществените обсъждания участваха представители на уязвимите групи- ромския етнос, лица с увреждания, предложенията им са заложени в Стратегията(*Приложение, присъствени списъци*).
В обществените обсъждания над 70% от заинтересованите страни представени в Общото събрание присъстваха.

3. Описание на ситуацията в района към момента на кандидатстване:

(не повече от 10 страници)

3.1. Анализ на нуждите и потенциала за развитие на територията:

При разработката на стратегията се използваха изведените изводи за потенциала на местната икономика, за възможности за развитие от Социално-икономическия анализ, от проведените проучвания (анкетно проучване и фокус групи). В допълнения са очертани проблемите и потребностите от проведените консултации и обществени обсъждания.

Приложение «Социално-икономически анализ за територията на МИГ„Мъглиж,Казанлък,Гурково“.

Природни ресурси и географски даденост:Територията на МИГ има кръстопътно местоположение, през нея преминаватпървокласни национални и международни транспортни коридори. Територията е богата на водни ресурси през нея преминава р.Тунджа с притоците р.Мъглижка, Поповска и др. Находища на термо-минерални извори има в землищата на селата Овощник и Ягода с потенциал за развитие на балнеоложки туризъм или добив на първична /геотермална енергия/.На територията няма полезни изкопаеми със значително стопанско значение, освен инертни материали**.** Територията има богато биоразнообразие, и голяма част от нея е включена в НАТУРА 2000 (4 защитени зони и 4 защитени местности).Природо-географските, така и транспортно-комуникационните дадености са предпоставка за развитие на **икономически потенциал на населените места** в обхвата на МИГ Мъглиж, Казанлък, Гурково. (МИГ „ МКГ“)

Демография и развитие на човешките ресурси:За периода 2010-2014 населението намалява с 10,4%.Спадът на населението е изразен в селата. Населението в трудоспособна възраст е 55% от цялото население, регистриран е спад с 16% през 2014 г.спрямо 2009г. Делът на населението в под трудоспособна възраст към 2014 г. е 17,6%. Населението в над трудоспособна възраст е 27% от общото население. Коефициентът на демографско заместване е 64,4 %, при 70,0 % общо за страната и 65% за областта.Делът на ромите на целевата територия е 14,9%.

Общо за територията може да се направи **следния извод**: Демографската ситуация в обхвата на МИГа се определя като неблагоприятна. Отчита се тенденция на обезлюдяване на някои селища и влошаване на показателите, характеризиращи процесите на раждаемост, смъртност, естествен и механичен прираст.

Образование и развитие на човешките ресурси:Образователното равнище на населението на общините е **по-ниско от средното ниво за страната.** Делът на населението с висше образования в населените места не надвишава 10%, повече от лицата в трудово активна възраст са с средно и основно образование. Необходимо еда бъде осигурена по-висока степен на образованост сред младежите, за да могат да се реализират на пазара на труда. Безпокойство поражда високият процент неграмотни или с начално образование хора в подтрудоспособна възраст, главно от ромски произход, които трудно могат да се реализират на трудовия пазар.За ромското население с ниска степен на образование, за дълготрайно безработните и други групи с ниски доходи е подходящо да се търсят форми осигуряващи заетост и доходи, чрез социалното предприемачество и развитие на социални предприятия.

Съществува голяма диференциация спрямо броя на безработните и икономическата активност на населението в населените места. Коефициентът на безработица за община Мъглиж и Гурково е 30%, значително по-висок от стойността за страната (11,4%), за община Казанлък е 5,4%. Броят на безработните младежи до 29г. е относително висок, както и на лицата между 30 и 55 години. Лицата без квалификация и специалност са дълготрайно безработни. Лица с начално и отпаднали от училище са предимно от ромския етнос. Реална е вероятността продължително безработните да станат икономически неактивни и да останат изолирани от пазара на труда. Пригодността им за заетост е ниска и резултира основно в работа на нискоквалифицирани позиции. За лицата без квалификация или с ниска такава нараства риска от социална изолация и бедност.

Идентифицираните нужди са обобщени както следва:Високото равнище на безработни младежи е значим социален проблем, за решаването на който трябва да се прилагат програми за повишаване на образователното равнище, за придобиване на квалификация и професии, което ще се отрази за задържане на младите хора и ще се прекъсне порочния кръг на възпроизводство на работна сила с ниско качество.

Социално предприемачество като подход за заетост може да допринесе за решаване на проблемите сниските доходи и социалното изключване на лицата с увреждания и на лицатамаргинализираните общности. С провеждането на интегрирани мерки за по-добро обхващане на учениците от ромския етнос може да намали броя на отпадащите от образователната система. По отношение на образователната инфраструктура в някои населени места има нужда от обновяване на сградния фонд,подобряване на енергийна ефективност и изграждане на достъпна среда за хора с увреждания.

Икономическа активност:Осъществяват икономически дейности втри основни сектори (Преработваща промишленост“, „Селско, горско и рибно стопанство“, „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети), като със структуроопределящо значение са селското и горското стопанство и преработващата промишленост. Общият брой на предприятията в 3-те общини е 917. Най-големите предприятия, които функционират на целевата територия са промишлени предприятия от секторите машиностроене, производство на електрическа енергия, металообработване, дървообработване и лека промишленост. Средните и големите предприятия са основния производствен ресурс и реализират 50% от общите приходи на целевата територия.На територията функционират главно микро и малки предприятия, и е ограничен броя на средните и големите предприятия. Микро предприятията произвеждат над 30% от общата продукцията. Рентабилността на микро и малките производствените предприятия е

ниска, поради слабо технологично обновяване. МСП имат съществена роля за работни места и икономическо развитие на територията.Дълготрайните материални активи на по-голямата част от действащи предприятия на територията са в незадоволително състояние.От общия брой на нефинансови предприятия на целевата територия за 2013 г. 36,64% (336 бр.) са с основна дейност в сектор „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“, 16,25% (149 бр.) в сектор „Селско, горско и рибно стопанство“ и 15,81% (145 бр.) в "Преработваща промишленост“. Конкурентоспособността на предприятията нараства и тази тенденция е необходимо да продължава и да бъде насърчавана, чрез осъществяване на интегрирани мерки. Потенциал на територията на МИГ за развитието на икономически дейности има в областта на съхранението и преработката на хранителни и нехранителни биопродуктии козметични (био) продукти, лекарствени форми, и конкурентни биопродукти с лечебно и медицинско въздействие.Над 80% от средните и големите и част от малките предприятия на целевата територия са експортно ориентирани. Възможност за осигуряване на разнообразна заетост е разширяване на услугите. Традиционно на територията се произвежда електроенергия от ВЕЦ, ръстът на производство на електроенергия се дължи на изградени мощности за енергия от ВЕИ (фотосоларни и вятърни паркове в с.Овощник, с.Черганово, с.Енина).

Туризъм: Не се използва съществуващия потенциал-минерални извори, богато културно наследство, и природни забележителности за развитие на туризма. Туристи могат да се привлекат като се използват съвременни интерактивни съоръжения и средства за визуализация, за популяризиране,реклама и маркетинг на туристическия продукт. Оползотворяването на природния потенциал и културното наследство изисква подобряване и развитие на туристическа инфраструктура и туристически атракции от обща полза.

Идентифицираните нужди са обобщени както следва:

- Засилване на местната конкурентоспособност, чрез технологична модернизация на местните производства;
- Слабо са застъпени иновациите, но потенциал за инвестиции има в преработващата промишленост, особено за фирмите занимаващи се розопроизводство, дестилация на етерично маслени култури и производство на крайни продукти от тях;.
- Въвеждане на нови технологии и на бизнес процеси за подобряване на общата конкурентоспособност и ефикасност на предприятията;
- Подобряване на производствения капацитет и придобиване на машини и съоръжения;.
- Разширяване на номенклатурата за износ с продукти традиционни и иновативни;
- Да се популяризират възможностите за туризъм като се развива креативната индустрия и се приложат съвременни интерактивни съоръжения и средства за визуализация.

Селско стопанствоАграрният секторе основен за територията. От общата територия на землището на МИГ „МКГ“ 1,311,666 дка, земеделските земи са 420,035 дка, от които обработваемите са 299,459 т.е.(71.29%). Броятна регистрираните земеделски производители са 880. Преобладават малките стопанства, които обработват до 10 дка земя, има стопанства, които преработват от 500 до 1000дка. Горският фонд заема значителна площ- общо 76 427,45 дка. Климатичните и почвени характеристики на целевата територията благоприятстват развитието на биологично земеделие, вкл. отглеждане на култивирани билки, гъби и развитие на планинско животновъдство. На територията има благоприятни условия да се култивират около 45 етерично- маслени растения, най-разпространена е розата, лавандулата, ментата, анасон и др., също и билки. Потенциал за отглеждане на овощни насаждения и зеленчуци, винените лозя.

Животновъдството е традиционно за района има природни дадености за планинско и био-животновъдство. Проблеми са липсата на достатъчно средства за модернизиране на наличната материална база в земеделските стопанства. Местните земеделци проявяват интерес към инвестиции в модернизация на физическите активи, технологично обновление на производствените процеси и разширяване на производството. Наличието на площи с етерично-маслени култури, билки и тенденцията за увеличаването им води до ясно дефинирана потребност от изграждане на дестилерии и технологии за преработката на този тип култури**.** Интерес у местните земеделци е изграждане на мощности за съхранение на фуражи и зърно, за инсталиране на хладилна техника за съхранение и за преработка на зеленчуци и плодове.

Диверсификацията на местната икономика по различни икономически сектори е слаба. Потенциал има за изграждане на преработвателни предприятия за плодове и зеленчуци.Неземеделски дейности в селата са в областта на услугите, има потенциал да се създадат и нови производства, което ще допринесе за разнообразяване на заетостта и нарастване на доходите. Интерес за развитие на неземеделска дейност беше показан на работните срещи, обществените обсъждания на стратегията и на фокус групите.

Идентифицираните нужди са обобщени както следва:

- Необходимост от подкрепа на отглеждането на етерично-маслени култури и маслодайната роза и развитието на производствен капацитет за преработката на продукцията.
- Използване на природния потенциал и подкрепа на био-земеделието.
- Модернизация на земеделската техника и разширяване на производствения капацитет на земеделските стопанства с цел постигане на по- висока ефективност на производството, повишаване на добивите и качеството на продукцията.
- Ускоряване на преструктурирането, повишаване на производителността и конкурентоспособността на земеделски сектор.
- Нарастващапотребността от внедряване на иновации и технологиив земеделското производство и в преработвателните предприятия.
- Развитие на хранително-вкусовата промишленост, базирана на отглежданите земеделски продукти.
- Развитие на експортно ориентирани производства в областта на преработвателната и хранително-вкусовата промишленост.
- Необходимо е да се насърчават неземеделски дейности в индустриални сектори, туризма и услугите.

Социално развитие и тенденции: Услугите в областта на здравеопазванетоса с добър достъп за населението. С ромската общност работят 4 здравни медиатори, което е недостатъчно спрямо потребността от подобряване на здравната култура на ромското население. За подпомагане на ромите от социална изолация е подходящо да се предлагат услуги свързани с социалната им интеграция.

На територията на МИГаобщините водят активна социална политика адресирана на проблемите,и нуждите на хората със специфични потребности-деца и възрастни с увреждания, техните семейства, самотни стари хора и роми..Застаряващото население поставя и проблема за разширяване на мрежата от специализирани услуги за нуждите на възрастните хора по населени места.Социалните услуги в общността за децата с увреждания не са достатъчни има нужда да се

разширят**.** Няма развита конкретна социална услуга в общността, която да е насочена за превенция и равна интервенция, с акцент върху социалното изключване. Необходимост има от изграждане на достъпна среда за хора с увреждания до всички обществени и административни сгради.

Култура и Спорт:На територията на МИГ „Мъглиж, Гурково и Казанлък“ е много добре развита комплексна читалищна дейност, която има значителен принос за развитието на културната дейност и нематериалното наследство. Общия брой на читалищата на територията МИГ е 31 читалища.Сградният фонд и оборудването на читалищата имат нужда от ремонт и подновяване, както и последващо поддържане. Спортна база е в добро състояние и за изградени – съвременни спортни комплекси, стадиони, спортни площадки и игрища.

Екология и околна среда:Територията на МИГ се отличава с висока степен наекологична чистота, съхранени екосистеми и уникален природен ландшафт. Населените места се отличават с ниско ниво на замърсяване на околната среда, тъй като липсват източници за създаване на трайни зони на замърсен атмосферен въздух. На територията попадат 4 зони Натура 2000 и 4 защитени местности. Има условия да се развиееко и селски "туризъм интегриран с качествена природа и представително фермерство.

Техническа инфраструктура: Общинската пътна мрежа е изградена, но е неподържана и се нуждае от рехабилитация. Водопроводната мрежа и канализацията е частична и необхваща всички населени места. Състоянието на улиците е незадоволително, липса осветление и видеонаблюдение в по-голямата част от населените места на територията. Публичните пространства не са благоустроени и е необходимо да се подобри средата за живеене.

3.2. Идентифицирани групи от заинтересовани лица на територията на МИГ:

На територията на МИГ „Мъглиж, Казанлък,Гурково“ са идентифицирани следните групи от по отношение на Стратегията за водено от общностите местно развитие. *(Приложение Анализ на заинтересованите страни,виж.табл.4).*

Граждански и НПО сектор:Читалищни настоятелства,НПО. Читалищната дейност е добре развита и читалищата се включиха активно в подготовка на Стратегията ВОМР.

Бизнес сектор: представители на местния бизнес (МСП), в това число земеделски производители, фирми, земеделски кооперации, еднолични търговци, търговски дружества. Идентифицираните групи от заинтересовани страни са следните сектори - преработка на селско стопански продукти, преработвателна промишленост, производство на метални изделията, търговия и услуги, дървообработване, земеделски производители и др.

-**Публичен сектор:** представители на 3-те общини бяха основен фактор при разработването и изпълнението на стратегията за ВОМР.

3.3. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите:

Географско местоположение и природни ресурси	
Силни страни	**Слаби страни**
Централно географско положение – сравнително лесен и добра транспортна свързаност с урбанизираните общински центрове.	Бедна територия на полезни изкопаеми.

Разнообразие в поземлените ресурси,Благоприятни агро-климатичниусловия за развитие на земеделие .	Недостатъчно усвояване на природен ресурс - минерална вода.
Наличие на минерални води–с.Ягода и с.Овощник.	Непълно оползотворяване на природните дадености.
Територии в Натура 2000 и природни дадености и забележителности.	
Възможности	**Заплахи**
Използване на транспортните коридори и ж.п. гара Тулово за развитие на складови и логистични дейности.	Засилване на засушаванията в резултат от евентуални промени в климата
По-добро управление за защитените територии.	Недостатъчно фокусирани политики за опазване на територии Натура 2000.
Подходящи условия за развитие на селски, еко и балнеоложки туризъм.	
Човешки ресурси и социална инфраструктура	
Силни страни	**Слаби страни**
Относителни постоянни нива на населението след 2011г.	Влошаване на демографската структура
Добра мрежа на образованието	Отрицателен естествен и механичен прираст
Добре развита и функциониращамрежа от читалища, музеи и НПО.	Висок процент на населението с основно и начално образование
Етническа толерантност	Ниското образователното равнище на ромско население
Наличие на съвременна и комплекснаспортна база	Влошаване на образователното равнище.
Запазено културно – историческо наследство	Високо равнище на безработица и голям дял на продължително безработни лица при групи с ниска квалификация,образование и роми;
Добри традиции в осигуряването на: домашен социален патронаж; личен асистент за деца, възрастни и стари хора с увреждания; личен асистент, социален асистент и домашен помощник и др.	Лошо състояние на сградния фонд на читалища.
	Недостатъчно развити услуги за деца в риск, лица с увреждания и възрастни
Възможности	**Заплахи**
Задържане на население чрез нарастване на заетостта	Застаряване на населението и влошаване на демографската структура
Повишаване капацитета на човешкия ресурс и подготовка на кадри, съгласно нуждите на местната икономика.	Обезлюдяване на населените места
Интеграция на младежите до 29 г. лица от	Миграция на млади хора, отлив на млади

ромския етнос към трудовия пазар	квалифицирани специалисти
Създаване на социални предприятия за лица от уязвимите групи	Обедняване на населението
	Нарастване на дела на дългосрочно безработните и безработните младежи
	Увеличаване процента на ромскотонаселение. Засилване на социалнатаизолация на ромската общност иподдържане на ниския йобразователен статус.
Икономическо развитие и икономическа активност	
Силни страни	**Слаби страни**
Добре развита преработваща промишленост.	Липса на чуждестранни инвестиции
Ръст на нетните приходи от икономическа дейност.	Спад на произведената продукция от малки предприятия
Устойчиво развитие на средни и големи предприятия.	Нисък дял на иновациите, ограничен капацитет, липса на стимули
Устойчивост ръст на развитието на услугите	Слабо нарастване на разходите за ДМА и ниска степен на технологично обновление.
Наличие на експортен потенциал на средните и големите предприятия.	Микро предприятията са в търговията и услугите и са с ниска добавена стойност.
Възможности	**Заплахи**
Въвеждане на нови технологии, иновации и бизнес процеси.	Застой на икономическото развитие
Разширяване на експортен потенциал на предприятия	Затруднен достъп до кредитиране
Производство на хранителни и нехранителни био и козметични продукти	Недостиг на инвестиции за технологично обновление
Развитие на МСП –източник на работни места	Застой в развитието на малките предприятия
Земеделие	
Силни страни	**Слаби страни**
Земеделски земи с добри почвени подходящи за отглеждане на трайни насаждения, етерично-маслени култури и др.	Спад в животновъдството
Традиции растениевъдството конкретни предимства за етерично –маслени култури	Неизградени мощности за преработка и съхранение на местните продукти
Наличие на производствени мощности за обработка на селскостопанската продукция	Липса на прилагане на съвременни технологии и методи в аграрния сектор;
Възможности	**Заплахи**
Технологично обновяване и нарастване на	Намаляване на субсидии в земеделието

производствата	
Възможност за развитие на конкурентен аграрен сектор, в т.ч. биологично земеделие и преработка на селскостопанска продукция	Рискове от природо-климатични въздействия
Разширяване на площите от етерично маслени култури, трайни насаждения.	Свиване на пазарите за земеделска продукция
Възможност за клъстери за етерично маслени култури и продукти от тях.	
Привличане на инвестиции в земеделието,.	
Възможност за интегриране на аграрния сектор с туризма	
Техническа инфраструктура и екология	
Силни страни	**Слаби страни**
Съхранен екологически баланс, без големи замърсители;	Непълноценно използване на природните и исторически дадености за развитие на туризъм
Много добри качества и параметри на водния ресурс;	Неразвита инфраструктура за усвояване на минералната вода.
Богато биоразнообразие –флора и фауна и богат горски фонд	Липса на финансов ресурс за поддържане на местообитанията в защитени територии.
Изградена транспортна инфраструктура до всички населени места и добра транспорта свързаност.	Влошена пътна мрежа в селата. Половината от уличната мрежа в лошо състояние.
Добра използваемост на ВЕИ - изградени ВЕЦ, ВтЕЦ и ФтЕЦ;	Амортизирана водопроводна мрежа недостатъчно изградена канализационна мрежа
Висок процент на изграденост на водопроводната мрежа	Непривлекателна среда в малките населени места-липса на поддържани зелени площи,площади, места за отдих и общуване;
Възможности	**Заплахи**
Подобряване на природозащитното състояние на видове местообитания	Да не се подържа екосистемата и местообитанията в Натура 2000
Модернизация на водопроводната мрежа и изграждане на канализация в селата	Финансов дефицит за развитие и поддържане на общинската пътна мрежа
Подобряване на среда за живеене	Забавяне модернизацията на водопроводната мрежа и отсъствие на канализация.

Силните страни са в основата на възможностите за постигане на устойчива развиваща конкурентни предимства икономика. Отрицателно съчетание на фактори (слабите страни и заплахите) се отнася за демографското развитие, за качеството на човешките ресурси, за нивото на безработица и заетост, за достъпа до социалните услуги, за техническата инфраструктура и публичните пространства. За икономическото развитие (слабите страни и заплахите) се отнасят за малкия дял на иновациите, ограниченияпроизводствен капацитет на микро и малките предприятия, ниската степен на технологично обновление и иновации. За аграрния сектор слаба

страна са неизградени мощности за преработка исъхранение на местните продукти, недостатъчна модернизация на машинния парк и липса на иновации и недостатъчно използване на потенциала за развитие на био-земеделие. Основни потребности за развитие са:

- Повишаване на капацитета за растеж, чрез активизиране на местната икономика и на възможностите за нови работни места;
- Засилване на местната конкурентоспособност и експортния потенциал, чрез технологична модернизация на местните производства;
- Насърчаване на иновациите в преработващата промишленост, особено за фирмите занимаващи се розопроизводство, дестилация на етерично маслени култури и производство на крайни продукти от тях;
- Подпомагане на инвестиции на земеделските стопанствата и насърчаване на биологичното производство;
- Развитие на преработка на селско стопански продукти на основата на технологично обновление и иновации;
- Устойчиво управление и ефективно използване на природните ресурси в земеделието. Опазване на околната среда и съхранение на защитените зони Натура 2000;
- Популяризиране възможностите за туризъм като се развива креативна индустрия и се приложат съвременни интерактивни съоръжения и средства за визуализация;
- Подобряване на човешкия капитал чрез обучение, придобиване на квалификация, насърчаване на предприемачеството;
- Необходимост от разширяване на социалните услуги за уязвими групи и за маргинализирани групи и развитие на социалното предприемачество
- Подобряване и благоустрояване на жизнената среда;

3.4. Потребности на уязвимите и малцинствени групи, при наличие на такива:

На територията на МИГ са идентифицирани следните основни уязвими и малцинствени групи:- пенсионери на възраст над 65 години; -ромско малцинство;- хора с увреждания; и - обезсърчени дългосрочно безработни. Мерките, с които може да се облекчи положението на всяка от тези групи са специфични и различни от мерките за другите групи.

-потребности за лица с увреждания са свързани със стандарта на живот: акцент върху повишаване на доходите и подобряване на възможностите за професионална реализация;

- потребности за лица с увреждания са свързани с трудовата им реализация, с недостъпна архитектурна среда и липса на адекватни и съобразени с нуждите им курсове за квалификация и преквалификация.

- потребности на малцинствени групи – потребност от трудова заетост и намаление на бедността, подготовка на професионални кадри, които да подпомагат социалното включване на ромите.

- потребности за безработни младежи /на възраст до 29 г. вкл./, дългосрочно безработни /с продължителност на регистрацията повече от година/, безработни лица на възраст над 55 години имат потребност от повишаване на квалификацията и подобряване и адаптиране към пазара на труда. За намаляване на риска от бедност и увеличаване на доходите е подходящо

социално предприемачество и насърчаване на неземеделски дейности.

4. Цели на стратегията:*(не повече от 10 страници)*

4.1. Цели на стратегията и приоритети за развитие на територията:

Стратегията е многофондова, предвидени са мерки от ПРСР,ОПИК и ОПРЧР. Прилагане на многофондово ВОМР позволява на територията да се приложи целенасочена и интегрирана политика за съхраняване на спецификата на територията и за преодоляване на наличните проблеми. В резултат на разработения социално-икономическия анализ, са изведени нуждите, потенциала за развитие на територията, силните и слаби страните. Възможности и заплахи са отчетени при определяне на приоритетите и специфичните цели на Стратегията. Целите и приоритетите на стратегията за ВОМР са съобразени с потенциала и спецификата на територията и показва насоките на интервенциите и дейностите, които ще се прилагат. В целите е заложено постигането на икономическо оживление, чрез разгръщане на местната икономика и активизиране на собствените ресурси. Стратегията е структурирана в три основни цели, три приоритетни области на въздействие и 6 специфични цели.

Цел 1. Постигане на конкурентоспособна, устойчива местна икономика с подобрени възможности за развитие на бизнеса и усвоен икономически потенциал. Тази стратегическа цел е насочена към развитие и използване на икономическия потенциал на територията, чрез създаване на заетост, развитие на конкурентноспособно земеделие и модернизиране на МСП предприятия. Тази цел адресира и потребностите на територията от разнообразяване на икономическите дейности чрез подобряване на капацитета на микро предприятията, както и създаване на нови.

Приоритет 1.1.Повишаване на конкурентоспособността, производителността на МСП и земеделските стопанства, чрез технологично обновяване и насърчаване на иновационни дейности и развитие на традиционни и екологосъобразни земеделски производства.Този приоритет адресира следните идентифицирани нужди: висок процент на безработица; голям брой микро предприятия с ниска добавена стойност, малки и средни предприятия с потенциал за разширяване на износа и производствения капацитет, недостатъчно иновации и слаб темп на обновяване на ДМА. В земеделието и преработката на селскостопанска продукция има потребност за осъвременяване на материално-техническата база. Дейностите по приоритет 1.1 ще бъдат осъществени чрез под-мерки 4.1, 4.2 6.4.от ПРСР и мярка 9 с подмерки 9.1 и 9.2, които са разработени за Стратегията на МИГа и напълно съответстват на изискванията на ОПИК.

Цел 2 Подобряване на качеството на живот, на достъпа до публичните услуги и развитие на местната идентичност.Тази цел е насочена към подобряването на местната инфраструктура, поддържане и развитие на урбанизираната среда осигуряването на по-добра, по-съвременна и качествена образователна, социална среда и подобряване на туристическите услуги.

Приоритет 2.1.**Подпомагане на инвестиции в инфраструктура, насърчаващи икономическото съживяване, социалното и културно развитие на населените места**. Приоритетът е насочен към изграждане и обновяване на техническа и социалната инфраструктура. Благоустрояване на средата на живот в населените места е обусловено от необходимостта да се подобри състоянието на уличната мрежа, на публичните пространства, включително публична инфраструктура за отдих и туристическа информация. Дейностите по

приоритета ще бъдат осъществени чрез Мерки 7.2 и 7.5 на ПРСР .

Цел 3 Подобряване на качеството на човешките ресурси, на възможностите за заетост и насърчаване на социалното приобщаване. Целта е насочена към преодоляване на негативните процеси на територията като високи нива на безработица. висок риск от социално изключване, на дълготрайно безработните и на лицата над 50 г. и на ниско образованите в икономическа активна възраст лица. Създаването на условия за заетост и за интеграция до пазара на труда, чрез обучения и квалификация.

Приоритет 3.1 Постигане на по-добра образователна и квалификационна структура на населението и подобряване на достъпа до пазара на труда .

Приоритетът е насочен към подобряване на качествените характеристики на работната сила, улесняване на прехода от образование към пазара на труда; въвеждане на мерки за преодоляване на бариерите пред мобилността. Дейностите по приоритет 3.1 ще бъдат осъществени по мярка с подмерки 8.1,8.2и 8.3,разработени за СВОМР, напълно съответстват на изискванията на ОПРЧР.

4.2. Специфични цели:

Приоритетите са декомпозирани в следните специфични цели:

Приоритет 1.1.Повишаване на конкурентоспособността, производителността на МСП и земеделските стопанства, чрез технологично обновяване и насърчаване на иновационни дейност и развитие на традиционни и екологосъобразни земеделски производства.

Специфична цел 1.1.1.Насърчаване на инвестициите за подобряване на производствения капацитет за растеж, чрез ефективното и ефикасно използване на факторите на производството.

С изпълнението на тази цел ще се подкрепят МСП, развитие на нови бизнес модели и иновации, които да допринесат за развитието на местната икономика и осигурят заетост Директната подкрепа е от ОПИК .

Специфична цел 1.1.2.Подпомагане на модернизацията и технологичното обновление на стопанствата и преработвателните предприятия, на инвестициите в иновации и биологични земеделски продукти.

Ще се финансират инвестиции от ПРСР в модернизация и развитието на производствения капаците на земеделски стопанства и технологично обновяване на преработвателни предприятия на селскостопански продукти.

Специфична цел 1.1.3.Стимулиране на местното развитие, чрез инвестициите в неземеделските дейности и заетост. *Тази цел е фокусирана върху подпомагане развитието на стопански дейности насочени към разнообразяване на икономиката, включително използване на наличните антропогенни за развитие на балнеоложки, еко, селски туризъм.*

Приоритет 2.1.Подпомагане на инвестиции в инфраструктура, насърчаващи икономическото съживяване на социалното и културно развитие на населените места.

Специфична цел 2.1.1Подобряване на съществуващата инфраструктура, на качеството и средата за живеене и достъпа до предлаганите публични, социални и туристически услуги.*Устойчивото социално-икономическо развитие на селските райони е свързано със съществуващата инфраструктура и качеството на предлаганите услуги на населението. Целта ще допринесе за благоустрояване на публичните пространства, за поддържане на социалната,културна инфраструктура и на публична инфраструктура за отдих и туристическа информация*.

<u>Приоритет 3.1</u>Постигане на по-добра образователна и квалификационна структура на населението и подобряване на достъпа до пазара на труда.

Специфична цел 3.1.1 П**риспособяване на работещите, неактивните безработни към промените на пазара на труда.**

Целта ще се реализира чрез подкрепа на ОПРЧР.

Специфичната цел 3.1.2. **Социална интеграция на маргинализирани общности, чрез подобряване достъпа до услуги и развитие на социалното предприемачество**.

Подобряване условията на живот и равноправно включване на ромите и другите уязвими групи в социално-икономическия живот и пазара на труда.

Целта ще се реализира чрез подкрепа на ОПРЧР.

4.3. Характеристики на конкретната територия, разработени въз основа на местните потребности и потенциал, в съответствие с политиките на национално, регионално и местно ниво, включително и с политиките по десегрегация и деинституционализация:

Стратегията е съгласувана със стратегическите цели и приоритети, които са утвърдени и приети на местно, областно, регионално и национално ниво. Разработена изцяло съобразно с основните потребности и потенциал на територията на МИГ-„МКГ“. Изводите изведени от социално-икономическия анализ касаят най- вече следните направления: развитие на човешките ресурси, вкл. образованието, здравеопазването, социалните дейности, повишаване на заетостта, подобряване на средата за живеене и благоустрояване на публични пространства за отдих и спорт. В икономиката фокусът е: развитие на неземеделски дейности с принос към разнообразяване на икономиката, на жизнено земеделие в съответствие с природни, почвени ресурси, подкрепа на преработката на земеделски продукти за които територията има доказани конкурентни предимства.

По отношение на направлението „развитие на човешките ресурси“ на територията на МИГ-„МГК“ е изведена неблагоприятна демографска тенденция на целевата територия, която включва намаляване на броя на населението, обезлюдяване на населените места, отрицателен естествен и механичен прираст, влошена демографска структура най-вече в малките села. Наблюдава се неблагоприятна образователна структура на населението, висок дял на лицата с основно образование и нарастване на лицата с начално образование и непосещаващи училище. Продължително безработните са с ниско образование и без квалификация. Всички тези характеристики обосновават необходимостта за поставяне на цели и реализиране на мерки в СВОМР, които да спомогнат за разрешаване на поставените проблеми и нужди. На национално ниво конкретното направление кореспондира с Националната програма за развитие: „България 2020“ и по- конкретно с целта насочена към „Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение,създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване“. Спрямо Националната стратегия за регионално развитие /НСРР/ на Република България за периода 2012-2022 г. ВОМР кореспондира със стратегическата цел за „социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера, чрез създаване на условия за развитие на човешкия капитал“ и приоритет 2.1. „Подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги и развитие на спортната инфраструктура в районите“. Целите на СВОМР кореспондират и с Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012 - 2020); На регионално ниво разглежданото направление кореспондира със стратегическата цел на Регионалният план за развитие на Югоизточен район

2014-2020г. за социално сближаване и намаляване на междуобластните неравенства в ЮИР, чрез инвестиции в човешките ресурси и подобряване на социалната инфраструктура.На областно ниво СВОМР в направление „развитие на човешките ресурси“ съответства на целите на Областната стратегия за развитие на област Стара Загора 2014- 2020 г. за доближаване до средните равнища на развитие в ЕС,чрез инвестиране в икономика на знанието, в качеството на човешките ресурси и в техническата инфраструктура.На общинско ниво кореспондира с Общинските планове за развитие за 2014- 2020 г.на Общините Мъглиж; Казанлък; Гурково, както и на Общински планове в областта на социалната интеграция на гражданите от ромски произход и местни планове за развитие на младежта.

По отношение на „конкурентните производства“ се извежда потенциалът на целевата територия за развитието на икономически дейности в областта на съхранението и преработката на специфични хранителни и козметични (био) продукти, лекарствени форми, вещества и продукти, биологично земеделие, производство на хранителни и нехранителни биопродукти, розопроизводство. Потенциал за развитие на експортно ориентирани производства има в областта на преработката на земеделски продукти, както и от сектор Индустрия. Потребности са от реализиране на инвестиции в иновации, от въвеждане на нови технологии и бизнес процеси, подобряване на производствения капацитет и придобиване на нови машини и съоръжения. По отношение на това направление в СВОМР са изведени цели и приоритети, насочени към подобряване на конкурентоспособността и производителността на МСП и земеделските стопанства. Те са в пълно съответствие с националната, регионалната и местната политика за повишаване на конкурентоспособността: Национална програма за развитие: „България 2020“ и нейната цел за повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, насърчаване на инвестициите, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност. Освен това целите в СВОМР са съобразни с двете оперативни цели на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020 г. и регионалната специализация, както и с целите, заложени в Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия 2014-2020 г. Целите и потенциала в СВОМР отговарят на регионалната политика заложена в Регионалният план за развитие на Югоизточен район 2014-2020г, която е адресирана към повишаване конкурентоспособността на регионалната икономика и подкрепа за малкия и средния бизнес в Югоизточен район. На областно ниво политиката в това направление е фокусирана в подобряване на бизнес средата за привличане на конкурентоспособни инвестиции в производствения сектор и подпомагане на малкия и средния бизнес в Областната стратегия за развитие на област Стара Загора 2014- 2020 г. На общинско ниво целите на СВОМР кореспондират със стратегическите цели, насочени към развитието на конкурентните предимства чрез иновации, технологично модернизиране.

В направлението „развитие на селското стопанство“ целевата територия има потенциал за развитие на биологично земеделие и производство на етерично-маслени култури, ягодоплодни и овощни насаждения. Потребностите за развитието на това направление са свързани с обновяване на земеделската техника и машини, подобряване на капацитета на стопанствата, съоръжения и инсталации за обработка на земеделска продукция. На национално ниво съответства на НПРБ 2020 приоритет „ Развитие на аграрния отрасъл за осигуряване на хранителна сигурност и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси“ и подприоритет„ „Модернизирани и технологично

обновени стопанства и инфраструктура в отрасъла и развитие и ускорено въвеждане на иновациите в земеделската практика“ и на включените области на въздействие „Насърчаване на инвестиции в материални и нематериални активи“ и „Внедряване на иновативни решения и практики в земеделското производство“. На областно ниво целите на СВОРМ са съобразени с целите на в Областната стратегия за развитие на област Стара Загора 2014- 2020 г., а именно Специфична цел 1.5. Развитие на устойчиво и високоефективно селско стопанство; Специфична цел 1.6. Стимулиране на регионални клъстери в аграрния сектор и преработвателната индустрия; Специфична цел 1.7. Развитие на биологично земеделие и Специфична цел 1.8. Инвестиции за подобряване на инфраструктурата и създаване на основни услуги за населението в селските райони. На местно ниво направлението „развитие на селското стопанство“ е съгласувано с приоритетите и целите на Общинските планове за развитие за 2014-2020 г.на Общините Мъглиж; Казанлък; Гурково по отношение на развитието на жизнено и устойчиво селско стопанство. Адресираните местни потребности съответстват на приоритетите на ПРСР 2014-2020, по-конкретно на: 1А) Стимулиране на иновациите, сътрудничеството и развитието на базата от знания в селските райони; 2А) Подобряване на икономическите резултати на всички земеделски стопанства и улесняване на преструктурирането и модернизирането на стопанствата, особено с оглед на увеличаването на пазарното участие и ориентация и на разнообразяването в селското стопанство;6А) Улесняване на разнообразяването, създаването и развитието на малки предприятия, както и разкриването на работни места

Политиките по десегрегацияСВОМР определя посоката и рамката на териториалното развитие на база на потребностите на уязвимите и малцинствени групи относно постигане на по- добро качество на живот, реалното социално и икономическо състояние на територията, съобразно с изпълняваните национални, регионални и местни политики по отношение на десегрегация на населението. В изведените цели и приоритети в стратегията е заложена идеята за постигане на координация и допълняемост с политиките по десегрегация. Отчитайки нуждите на уязвимите и малцинствени групи в СВОМР е заложено подобряване на качеството на човешките ресурси, на възможностите за заетост и насърчаване на социалното приобщаване. Освен това се цели социална интеграция на маргинализирани общности, което да доведе до подобряване качеството на живот на и насърчаване на тяхното пълноценно включване в живота на обществото. Целите и мерките в тази област имат пряк принос към политиките по десегрегация залегнали в следните национални стратегически документи: Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите / 2012-2020 /; Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020 г.; Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество / 2010 - 2020/; Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система /2013 - 2020/; Национална стратегия за учене през целия живот /2014 – 2020/; Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства /2015-2020/

Политиките по деинституционализацияСтратегията е в съответствие с местната и националната социална политика относно деинституционализация на деца и стари хора чрез осъществяване на социални услуги в общността и намаляване на специализираните институции. Включено е изграждане и обновяване на техническа и социалната инфраструктура и подобряване на качеството публичните услуги–здравеопазване, социални услуги, съобразно конкретните потребности на целевите групи. Стратегията за ВОМР е обвързана с стратегическите документи, които се отнасят към политиките по деинституционализация:

Национална стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България"; Национална стратегия за дългосрочна грижа, Национална концепция за насърчаване на активния живот на възрастните хора в България (2012 – 2030 г.), Национална стратегия за детето 2008-2018 г.

4.4. Описание на иновативните характеристики на стратегията:

Иновационните характеристики на Стратегията се отнасят за иновативни продукти и технологични иновации, които ще бъдат внедрени за първи път на територията на МИГ „Мъглиж, Казанлък, Гурково". Възможности за иновации са изведени от проведените фокус групи, обществените обсъждания и работни срещи с заинтересованите страни. Иновативните дейности са в следните направления;

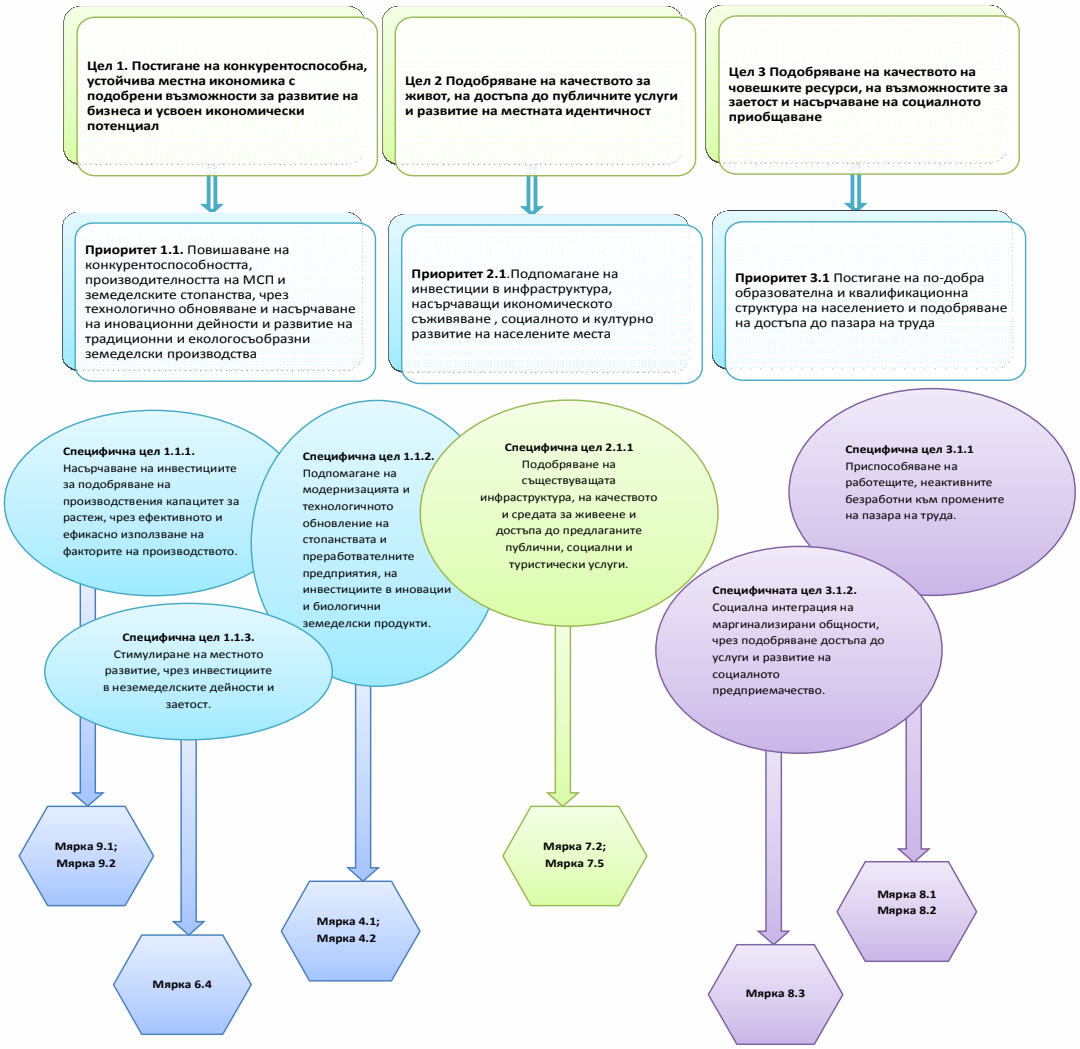
- За подкрепа на селско стопански продукти с подобрени биологични показатели, въвеждане на иновативни модели и бизнес процеси.
- На територията има предприятия с потенциал за внедряване на иновативни био-технологии с пряко приложение за здравословен начин на живот на основата на преработка на етерично маслени продукти, които са с приложение в областта на био храните, лечебната медицина и козметиката.
- За съхранение на богатото културно и историческо наследство ще се прилагат н**ови технологии и иновации на креативни индустрия,-** аудио-визуални форми (филми, ТВ, видео игри и мултимедия), дизайн на културното наследство,материали за исторически възстановки, печатни издания и др.
- социална иновация-**социално предприемачество**, което е нов подход на целевата територия за включване в заетост на уязвими лица вкл. и роми.

По всички предвидени мерки на СВОМР иновациите се насърчават пряко, чрез включване вкритериите за оценка по-голяма тежест за проекти, които ще въвеждат поне на една иновация, а именно- иновативни технологии, процеси, услуги, които не са прилагани на територията на МИГ.

В обученията в процеса на прилагане на СВОМР ще се включат теми за създаване на иновационен бизнес модел, за развитие на нови маркетингови модели, с подобрен продуктов дизайн.

4.5. Йерархията на целите - включително цели за крайните продукти или резултатите:

Стратегическите цели на ВОМР се декомпозират в приоритети и специфични цели. Приоритетът определя и насочва развитието в конкретна област на дейност с цел положително въздействие при постигането на стратегическите цели. Специфичните цели към всеки от приоритетите дефинират резултатите в подобласти на съответния приоритет. Изпълнението на всяка специфична цел се постига чрез конкретни мерки/проекти/дейности.

5. Описание на мерките:

не повече от 4 страница за всяка мярка)

Мерки и дейности за всеки един от фондовете поотделно:

ПРСР (ЕЗФРСР)	Целите на Стратегията за местно развитие за периода 2014-2020г. на МИГ„Мъглиж, Казанлък, Гурково“ планира да бъдат постигнати с прилагането на пет мерки по ПРСР Избраните мерки по ПРЧР са инвестиционни и отговарят на условията и изискванията на чл.15 и чл.16 на Наредба № 22 от 14.12.2015г. за прилагане на подмярка 19.2 "Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие" на мярка 19 "Водено от общностите местно развитие" от ПРСР 2014 – 2020 г., издадена от МЗХ. Мерките ще се прилагат съгласно принципите и процедурите на Регламент (ЕС) №1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР). Също ще се следва изискванията посочени в точка 8.1. „Описание на общите условия, прилагани за повече от една мярка“ на ПРСР 2014-2020 г.Правилата за държавна помощ ще се

	прилагат в съответствие с обхвата и условията,разписани в ПРСР (2014-2020г.), ОПИК и ОПЧР както и с регламент1407/2013 на ЕК. *Мерките по ПРСР се прилагат на територията на общините Мъглиж и Гурково.* **Недопустими разходи по проектите:** СВОМР определя като недопустими разходи за инвестиции и дейности посочени в чл. 21 на Наредба № 22/14 декември 2015 на МЗХ. Финансовата помощ по мерките се предоставя под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи. **Изисквания към проектите свързани с околната среда** – за проекти и дейности, които включват инвестиционна подкрепа, задължително се изисква положително решение за оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС), освен в случаите, когато такава не се изисква от ЗООС. По инвестиционните проекти оценката на въздействието върху околната среда (ОВОС) или решение по оценка на въздействие върху околната среда съгласно ЗООС се извършва от съответните структури на Министерство на околната среда и водите (МОСВ) – РИОСВ на територията. **Авансови плащания–**бенефициентите на проектите, включващи инвестиционна подкрепа могат да поискат от РА авансово плащане в размер до 50% от публичната подкрепа. Авансовото плащане за дейности, подпомагани по мярка 7, подмерки 7.2 7.5 е в размер до 12% от стойността на одобрената публична помощ по проекта за общи разходи и при наличие на документи от проведената съгласно изискванията на ЗОП процедура за избор на изпълнител/и разликата до 50% от стойността на одобрената публична помощ по проекта се изплаща след провеждане на всички процедури и сключване на договор за избор на изпълнител/и по ЗОП. Авансово плащане към бенефициентите се извършва след учредяване на банкова гаранция или друга равностойна гаранция, в размер на 100% от размера на исканото авансово плащане. **Авансови плащания се допускат за мерки на СВОМР, както следва:** **-** Мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ с подмерки 4.1. Инвестиции във физически активи и подмярка 4.2.Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти и Подмярка 6.4. Инвестиционна подкрепа за неземеделски дейности. **Мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони**“ с подмярка 7.2.Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура, подмярка 7.5. Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура. ***Общи условия към кандидатите по подмерки 4.1, 4.2. и 6.4 на СВОМР*** Представяне на бизнес план /БП/, доказващ подобряване на дейността на стопанството/ икономическа жизнеспособност, чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности подробно описани в представения БП. ***Общи условия към проектите на кандидатите по мерки 7.2, 7.5 на***

СВОМР Проектите следва да са в съответствие с приоритетите на общинския план за развитие на дадената община за периода 2014-2020г., което се удостоверява с решение на общинския съвет.

Подмярка 4.1.Инвестиции в земеделски стопанства.

Правно основание (Чл. 17, чл.45, от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на ЕП. относно подпомагане на развитието на селските райони от (ЕЗФРСР).

Цели и обхвата: Подпомагането по подмярката ще бъде насочено към модернизиране на земеделските стопанства /ЗС/, включително преструктуриране и модернизиране на стопанства в чувствителни сектори със затруднен достъп до пазара и биологично производство, чрез модернизиране на физическия капитал, нематериални активи, свързани с организацията и управление на стопанствата, въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии, подобряване на предпазарната подготовка и съхранение на продукцията. Въвеждане на нови технологии в производството и модернизация на физическия капитал ще благоприятства за повишаването на производителността на труда в ЗС, включително инвестициите свързани с предотвратяване и намаляване на замърсяването от селското стопанство и прилагането на добри земеделски практики.. Инвестициите в ЗС насочени към постигане на стандартите на ЕС ще подобрят значително условията в тях и благосъстоянието на отглежданите в животни

Допустими дейности:

1 .Внедряване на нови продукти, процеси и технологии и обновяване на наличните производствени материални и/или нематериални активи,

2. Опазване на компонентите на околната среда, включително с намаляване на вредните емисии и отпадъци;
3. Повишаване на енергийната ефективност в земеделските стопанства;
4. Подобряване условията на труд, подобряване на хигиенните, ветеринарните, фитосанитарните, екологичните и други условия на производство;
5. Подобряване качеството на произвежданите земеделски продукти;
6. Осигуряване на възможностите за производство на биологични земеделски продукти

Допустими разходи в рамките на земеделското стопанство са:

- строителство или обновяване на сгради и на друга недвижима собственост, използвана за земеделското производство, включително такава, използвана за опазване компонентите на околната среда;
- закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на земеделския производствен процес, включително за опазване компонентите на околната среда, получаване на топлинна

	и/или електроенергия, необходими за земеделските дейности на стопанството и подобряване на енергийната ефективност, съхранение и подготовка за продажба на земеделска продукция; • създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, включително трайни насаждения от десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед, други бързорастящи храсти и дървесни видове, използвани за производство на биоенергия; • закупуване на: съоръжения, прикачен инвентар за пчеларство и съответно оборудване, необходимо за производството на мед и други пчелни продукти, както и за развъждането на пчели-майки, включително чрез финансов лизинг; • закупуване на земя, необходима за изпълнение на проекта във връзка с изграждане и/или модернизиране на сгради, помещения и други недвижими материални активи, предназначени за земеделските производствени дейности и/или за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения; • закупуване на сгради, помещения и друга недвижима собственост, необходими за изпълнение на проекта, • закупуване, включително чрез финансов лизинг, на специализирани земеделски транспортни средства, като например: камиони, цистерни за събиране на мляко, хладилни превозни средства за транспортиране на продукция, превозни средства за транспортиране на живи животни и птици; **Допустими кандидати** Земеделски производители /Физически и Юридически лица/: • Кандидатите за подпомагане следва да са регистрирани земеделски производители в съответствие със Закона за подпомагане на земеделските производители; • Минималния стандартен производствен обем на стопанството на кандидата следва да бъде не по - малко от 8 000 евро; • Кандидатите, юридически лица следва да докажат приход от земеделска дейност и/или приход от услуги директно свързани със земеделска дейност и/или преработка на земеделска продукция и/или участие и подпомагане по схемата за единно плащане на площ; (Този критерий не се не се прилагат за кандидати с проекти в селски райони, създадени до 1 година преди кандидатстването за проекти с инвестиции в: сектор „животновъдство”, сектор „плодове и зеленчуци”, производство на „етерично – маслени и медицински култури”. • Кандидатите следва да представят бизнес план /БП/, доказващ подобряване на дейността на ЗС чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности подробно описани в представения БП. **Финансови параметри на проектите** Минималният размер на допустимите разходи за едно проектно

предложение е в рамките на 10000 евро. Максималният размер на допустимите разходи за един кандидат за периода на прилагане на Стратегията е в рамките на 200 000 евро, като максималният размер на допустимите разходи за един проект не може да надхвърля 200 000 евро.

Интензитет на подпомагане и размер на финансовата помощ

Финансовата помощ е в размер на 50 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи, като същата може да се увеличава на база общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи в случаите описани в приложимата нормативна уредба за прилагане на подмярка 4.1."Инвестиции в земеделски стопанства от мярка 4 "Инвестиции в материални активи" от ПРСР за периода 2014 - 2020 г.

Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест

Критерии	**Тежест (т.максимум)**
Проектът подпомага чувствителни сектори в производство на плодове и зеленчуци,	10
Проектът подпомага етерично маслени и медицински растения,	20
над 50% 10 т.	
над 80% 20т.	
Проектът които подпомагат млечното животновъдство	15
Над 50 % -10 т.	
Над 80% 15 т.	
Проектът е в биологично производство	15
Над 50 % - 10 т.	
Над 80% 15 т.	
Проектът с инвестиции в иновации в стопанствата	15
Проекти, осигуряващи допълнителна заетост	10
До 3 раб.места 5т.	
До 5 раб.места 10 т.	
Проектът е на млад фермер, който е получил подкрепа за създаване на стопанства на млади фермери и полупазарни стопанства (малки стопанства) през периода 007 – 2013 и периода 2014 – 2020 и не са получавали подпомагане по Програмата за инвестиционни дейности по мерки 121 и 4.1, с цел осигуряване на приемственост в селското стопанство.	5
Проектът повишава енергийната ефективност на стопанството	5
Проекти с инвестиции и дейности, осигуряват опазване на компонентите на околната среда,	5

Общо	**100**

Подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“

Правно основание: Чл. 17, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1305/2013 Приоритетна област 3А: Приоритетна област 5Б: Приоритетна област 5В: Приоритетна област 6А:

Мярката се изпълнява на територията на общини Мъглиж и Гурково

Цели и обхват: Подпомагането ще бъде насочено към модернизиране на физическите активи на предприятията и земеделски производители преработващи земеделски продукти с цел производство на нови и качествени продукти, включително такива свързани с къси вериги на доставка. Целта е повишаване на нивото на добавяне на стойност към земеделските продукти. Чрез модернизиране на активите ще се постигне въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии и иновации. Чрез инвестиционна подкрепа насочена към преработка на земеделска продукция ще позволи осигуряването на заетост в селските райони. Подпомагането по мярката ще бъде насочено към по- пълно интегриране между преработвателите и доставчиците на суровини с цел производство на качествени и със специфични характеристики хранителни продукти, създаване на възможностите за логистична свързаност между доставчици, търговци и скъсяване на пътя до пазара.

Финансова помощ се предоставя за извършване на инвестиции в следнитеизбрани производствени сектори, свързани с преработката/маркетинга населскостопански продукти:

1.мляко и млечни продукти, включително яйца от птици, с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на продукти, наподобяващи илизаместващи мляко и млечни продукти;

2.месо и месни продукти;

3.плодове и зеленчуци, включително гъби;

4.пчелен мед и пчелни продукти с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на продукти, наподобяващи/заместващи пчелен мед и пчелни продукти;

5.зърнени, мелничарски и нишестени продукти с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на хляб и тестени изделия;

6.растителни и животински масла и мазнини с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на маслиново масло;

7.технически и медицински култури, включително маслодайна роза, билки и памук, с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на тютюн и тютюневи изделия, захар и сладкарски изделия;

8.готови храни за селскостопански животни (фуражи);

9.гроздова мъст, вино и оцет.

Финансова помощ се предоставя за извършване на инвестиции и за

	производство на енергия чрез преработка на първична и вторична биомаса от растителни и животински продукти с изключение на биомаса от рибни продукти при спазване на изискванията на приложимата нормативна уредба за прилагане на подмярка 4.2. и при условие, че енергията ще се използва за собствено потребление, свързано с дейностите, попадащи в някои от посочените сектори **Допустими дейности:-** • Изграждане, придобиване и модернизиране на сгради и други недвижими активи необходими за производството и маркетинга; • Закупуване и инсталиране на нови машини и оборудване за подобряване на производствения процес и маркетинга в т.ч. за преработка, пакетиране, охлаждане, замразяване, сушене и съхраняване, за производство на нови продукти, въвеждане на нови технологии и процеси, за опазване на околната среда, за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници, включително чрез преработка на растителна и животинска първична и вторична биомаса, за подобряване на енергийната ефективност и за подобряване и контрол на качеството и безопасността на суровините и храните; • Закупуване на специализирани транспортни средства, включително хладилни такива, за превоз на суровините и/или на готовата продукция използвани и произвеждани от предприятието; • Изграждане и/или модернизиране на лаборатории за нуждите на предприятието; • Постигане на съответствие с новоприети стандарти на Общността; **Допустими разходи:** • Изграждане, придобиване и подобряване на недвижимо имущество, включително чрез лизинг; • Закупуване на нови машини, съоръжения и оборудване, включително компютърен софтуер до пазарната стойност на активите, включително чрез лизинг; • Общи разходи, свързани със съответния проект за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултантски услуги, консултации за екологична и икономическа устойчивост на проекти, проучвания за техническа осъществимост на проекта; • Разходи за ноу-хау, придобиване на патенти права и лицензи, разходи за регистрация на търговски марки и процеси, необходими за изготвяне и изпълнение на проекта"; • Разходите по изготвяне на планове за управление на горите или еквивалентни на тях инструменти;

Разходи за закупуване на земя до 10% от общия размер на допустимите инвестиционни разходи.

Допустими кандидати

• Земеделски производители (физически и юридически лица), регистрирани съгласно Закона за подпомагане на земеделските производители и Групи на производители; Земеделски стопани, които са регистрирани съгласно Наредба № 3 от 1999 г. на МЗХ, земеделското им стопанство е с минимален стандартен производствен стандартен производствен обем не по-малко от левовата равностойност на 8000 евро.

• Предприятия (физически и юридически лица).

• Кандидатите следва да отговарят на критериите за микро-, малко или средно предприятие и да са регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите.

Финансови параметри на проектите:Минималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 10 000 евро, а максималният размер е 200 000.

Интензитет на подпомагане и размер на финансовата помощ

Финансовата помощ за одобрени проекти е в размер 50 на сто от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти, представени от микро, малки или средни предприятия.

Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест

Критерии	**Тежест (т.максимум)**
Проекти за инвестиции за преработка на суровини от етерично маслени култури,	20
Проекти за инвестиции за преработка на суровини от чувствителни сектори растениевъдство,зеленчуци, плодове и животновъдство	20
Проекти за преработка на биологични суровини и производство на биологични продукти	15
Проекти за въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии и иновации в преработвателната промишленост	10
Повишаване на енергийната ефективност с минимум 10 % за предприятието 5 т.	
Повишаване на енергийната ефективност с над 30 % за предприятието -10 т.	
Проекти с инвестиции в иновации в предприятията	20
Проекти, осигуряващи допълнителна заетост	10
До 3 раб.места 5 т.	
До5 работни места 10 т.	

Проекти с инвестиции и дейности, осигуряват опазване на компонентите на околната среда,	5
Общо	100

Мярка6 „ Развитие на стопанства и предприятия“

Цели:Насърчаване на предприемаческата инициатива за предлагане на нови продукти, услуги и заетост, чрез за разнообразяване към неземеделските дейности на земеделските стопанства. Подпомагането на земеделски производители от територията да развият неземеделски дейности ще създаде нови работни места .да се осигури допълнителен и стабилен доход за земеделците.

Подмярка6.4.„Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“;

Правно основание: Член 19, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1305/2013 Приоритетна област, към която операцията има принос: 6А и 5В.

Географски обхват – на територията на община Мъглиж и Гурково.

ОбосновкаПодмярката ще подпомага инвестициите в неземеделски дейности, които са от съществено значение за развитието на конкурентоспособността на селските райони. Чрез нея ще бъдат насърчавани инвестиционни дейности, ще бъде подпомогнато създаването на заетост и ще бъде ускорена диверсификацията на неземеделските дейности. Мярката цели да подпомогне усвояването на потенциала за развитие на туризъм, съчетаващ местни природни и културни ценности.

Допустими дейности:

- Производство или продажба на продукти;
- Развитие на услуги (: грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, счетоводство и одиторски услуги, ветеринарни дейности и услуги базирани на ИТ и др.);
- Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление;
- Местно занаятчийство (Занаятчийски дейности (включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности;
- Развитие населски туризъм – изграждане на средства за подслон, туристически услуги, свързани с опазване и експониране на места с исторически, културен, природен или образователен интерес.

Допустими разходи:Финансова помощ за материални и нематериални инвестиции, за създаване и развитие на неземеделски дейности в селските райони, включващи:

- Изграждане, придобиване, включително отпускането на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество;

- Закупуване, включително чрез лизинг на нови машини и оборудване, включително компютърен софтуер до пазарната стойност на активите;
- Общи разходи, свързани с разходиза хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост;
- Нематериални инвестиции: придобиване и създаване на компютърен софтуер и придобиване на патенти, лицензи, авторски права и марки.

Разходите са допустими само ако са извършени след подаване на заявлението за подпомагане. Допустими са авансови плащания в размер до 50% от одобрената финансова помощ.

Допустими кандидати: Земеделски стопани (Стопанството на кандидати, земеделски стопани, трябва да има стандартен производствен обем над 8 000 евро; Микропредприятия, регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за вероизповеданията; Физически лица, регистрирани по Закона за занаятите.

Финансови параметри на проектите:Минимална стойност на допустимите разходи – 10 000 евро. Максимална стойност на допустимите разходите по проекта – 200 000 евро.

Интензитет на подпомагане и размер на финансовата помощ

Финансовата помощ не може да надвишава 75% от общите допустими разходи и при спазване на правилата за „минимална помощ“ при спазване на условията на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта deminimis.

Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест.

Критериии	Тежест (т.максимум)
Проекти за производствени дейности	15
Проекти за инвестиции в сектор услуги	15
Проекти за развитие на селски, еко и културен туризъм и др. алтернативни форми на туризъм	10
Проекти, осигуряващи допълнителна заетост	10
До 3 раб.места 5т.	
До5работни 10 т.	
Проекти, внедряващи иновации	20
Проекти с инвестиции и дейности, осигуряват опазване на компонентите на околната среда,	5
Повишаване на енергийната ефективност	10

Повишаване на енергийната ефективност с минимум 10 % за предприятието 5 т.	
Повишаване на енергийната ефективност с над 30 % за предприятието 10 т.	
Проекти, подадени от физически лица и ЕТ на възраст между 18 и 40 години (включително) или жени	10
Кандидати, които не са получавали финансова помощ от ЕЗФРСР за проекти за неземеделски дейности през последните 3 години преди датата на кандидатстване	5
Общо	**100**

М07 — Основни услуги и обновяване на селата в селските райони

Приоритетна област, към която операцията има принос - Приоритетни области 3А, 5Б и 6Б; Връзка с друго законодателство: Делегиран акт в съответствие с чл. 45, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Подпомагане по мярката се предоставя, за да могат населените места на територията на МИГ да станат по привлекателни за бизнеса и за живеене.

Подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“.

Цели и обхвата: С инвестициите по мярката се цели подобряване или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура, включително инвестиции в енергия от възобновяеми източници и спестяване на енергия

Мярката се изпълнява на територията на общини Мъглиж и Гурково. Мярката е насочена към подобряване/разширяване на малка по мащаби инфраструктура в селските райони, публична инфраструктура за отдих и туристическа информация, подобряване и разширяване на основни публични и социални услуги .

Допустими дейности:

- Изграждане, ремонт и оборудване на социална инфраструктура за предоставяне на услуги;
- Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони.
- Рехабилитация на обществени зелени площи – паркове и градини, детски площадки и съоръженията към тях, в т. ч. доставка на съоръжения;
- Реконструкция и ремонт на обществени сгради с местно историческо и културно значение и подобряване на прилежащите пространства, включително вертикална планировка в.т.е.предоставяне на културни услуги вкл. създаването на мобилни такива.
- Реконструкция на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност
- строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари, съоръжения и принадлежностите към тях

Допустими разходи:

1.строителство, реконструкция, рехабилитация, изграждане, обновяване, ремонт и/или реставрация на сгради и/или помещения и/или друга недвижима собственост, съгласно допустимите за подпомагане дейности по чл. 4, които са:

а) разходи, свързани с прякото изпълнение на строително-монтажните работи;

б) непредвидени разходи в размер до 5% от стойността на одобрените разходи по буква „а“.

2. закупуване на нови транспортни средства, оборудване и обзавеждането до пазарната им стойност, включително чрез финансов лизинг, съгласно допустимите за подпомагане дейности

3. придобиване на компютърен софтуер, патентни и авторски права, лицензи, регистрация на търговски марки, до пазарната им стойност;

4. разходи, свързани с проекта, в т.ч. разходи за хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа и екологична устойчивост на проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи по проект,

5. строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари, съоръжения и принадлежностите към тях

.**Допустими кандидати:**Общини, ЮНЦД, свързани със социалната и спортната инфраструктура и културния живот; Читалища за дейности свързани с културния живот“

Финансови параметри на проектите:Минимална стойност на допустимите разходи–10000 евро. Максимална стойност на допустимите разходите по проекта – 200 000 евро.

Интензитет на подпомагане и размер на финансовата помощ

За общини, ЮЛНЦ и читалища се предвижда 100% финансиране в случай, че не е налично генериране на приходи. Когато се установи потенциал за генериране на приходи, размерът на финансиране се определя въз основа на анализ разходи и ползи. В случаите, когато размерът на допустимите разходи по инвестициите е в

размер до 50 000 евро за един обект, който е с установен потенциал за генериране на приходи се предвижда финансиране в размер на 100%.;

Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест.

Критерии	Тежест (т.максимум)
Проекти за реконструкция и/или рехабилитация на улица/и без настилка или лоша настилка	15
Проектът е за изграждане на инфраструктура за предоставяне на услуги на деца и възрастни;	5
Проекти за изграждане на общинска инфраструктура за осигуряване на услуги за уязвими групи от	10

населението, включително роми ;	
В проекта е предвидено, че ще се предоставят интегрирани услуги за уязвими групи от населението и деца, младежи .;	10
Проекти за реконструкция и/или ремонт на обекти свързани с културния живот в общината.;	10
Проекти за благоустояване на публични простанства	10
Проекти въвеждащи иновативни технологии или инвестиции с екологичен ефект	10
Брой население, което ще се възползва от подобрените основни услуги	20
население до 2000 - 5.т.	
над 2000 до 3 000- 10 т.	
от 3000 до 5000 -20 т.	
Създадена допълнителна заетост(работни места)	10
Общо	100

Подмярка 7.5. Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура;

Правно основание: Приоритетна област, към която операцията има принос Приоритетни области 3А, 5Б и 6Б.

Мярката се изпълнява на територията на общини Мъглиж и Гурково

Целите и обхват: Оползотворяване на туристическите ресурси на територията на МИГ, посредством подкрепа за инфраструктура за отдих, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура за публично ползване. Подкрепят се иновативниинициативи, които представят и популяризират природното и културно наследство, като се използват ИТ–технологии за и повишаване на привлекателността на територията.

Допустими дейности:

- Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на туристически информационни центрове;
- Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на посетителските центрове за представяне и експониране на местното природно и културно наследство, вкл. обзавеждане на центровете за изкуство и занаяти с туристическа цел;
- Изграждане, реконструкция, ремонт и закупуване на съоръжения за туристически атракции, които са свързани с местното природно, културно и/или историческо наследство и предоставящи услуги с познавателна или образователна цел;
- Изграждане, реконструкция, ремонт и закупуване на съоръжения за туристическа инфраструктура (информационни табели и пътепоказатели за туристическите места и маршрути, съоръжения за безопасност, велоалеи и туристически пътеки).

Допустими разходи:

• Изграждането, включително отпускането на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество;

• Закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване, обзавеждане до пазарната цена на актива;

• Общи разходи, свързани с изброените по-горе, например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост;

• Следните нематериални инвестиции: придобиването или развитието на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки.

Интензитет на финансовата помощ: Финансовата помощ ще бъде за бенефициенти общини и ЮЛНЦ, в случай, че не е налично генериране на приходи финансовата помощ за дейностите по подмярката е в размер на 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи. В случаите, когато размерът на допустимите разходи по инвестициите е в размер до 50 000 евро за един обект, който е с установен потенциал за генериране на приходи се предвижда финансиране в размер на 100%.

Допустими кандидати: Общини на територията на МИГ;ЮЛНЦ на територията на МИГ.

Критерии за подбор: брой население в населените места, създаващи работни места при изпълнение на допустимите дейности; проекти, подобрена околната среда, постигна икономически екологичен ефект и

Финансови параметри на проектите:Минимална стойност на допустимите разходи – 10 000 евро. Максимална стойност на допустимите разходите по проекта – 200 000 евро.

Интензитет на подпомагане и размер на финансовата помощ

За бенефициенти общини и ЮЛНЦ, в случай, че не е налично генериране на приходи финансовата помощ за дейностите по подмярката е в размер на 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи. Когато се установи потенциал за генериране на приходи, размерът на финансиране се определя на основа на анализ разходи и ползи.В случаите, когато размерът на допустимите разходи по инвестициите е в размер до 50 000 евро за един обект, който е с установен потенциал за генериране на приходи се предвижда финансиране в размер на 100%.

Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест

Критериии	**Тежест (т.максимум)**
Проекти, обхващащи 2 населени места, където ще се	20

<table>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><td>извършват допустимите дейности</td><td></td></tr>
<tr><td>Проекти, осигуряващи подобряване на околната среда и постигащи екологичен ефект и въздействие</td><td>20</td></tr>
<tr><td>ЮЛНЦ и читалищата - кандидати са регистрирани в на територията на населеното място, където ще се изпълнява проекта</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Проекти, създаващи работни места при изпълнение на допустимите дейности</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Обхванато над 10 % от населението на територията, което ще се ползва от интервенциите по проекта</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Общо</td><td>100</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ОПОС (ЕФРР)</td><td></td></tr>
<tr><td>ОПНОИР (ЕСФ)</td><td></td></tr>
<tr><td>ОПРЧР (ЕСФ)</td><td>Подкрепата на ОПРЧР се прилагат на цялата територия на „МИГ – Мъглиж, Казанлък, Гурково”. Мерките са в съответствие с Цел 3, Приоритет 3.1., Специфични цели на 3.1.1. и 3.1.2. Мерките са разработени за целите и приоритетите на СВОМР. Мерките 8.1 и 8.2, съответстват на Приоритетна ос 1, инвестиционни приоритети 1, 3, 6, а 8.3 – на Приоритетна ос 2, инвестиционен приоритет 1. Основната мярка е 8 с три подмерки – 8.1, 8.2, 8.3.
Задължително ще се спазват правилата на ОПРЧР, изискванията и указанията за подбор на проекти, за допустимост на дейностите и разходите и за изпълнение на проектите по отношение на отчетност.
Приоритетна ос № 1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места“

Мярка 8. Подобряване на достъпа до пазара на труда
Цел и обхват на мярката: Насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила, както и повишаване квалификацията на населението. МИГ ще подкрепя дейности, насочени към включването на групи в неравностойно положение на пазара на труда (в т.ч. посреднически услуги, обучения за придобиване на професионална квалификация или ключови компетентности, стимули за работодателите за наемане на работа, финансиране на географска мобилност и др.). Ще бъдат предоставени инвестиции за предприятията, насочени към подобряване качеството на работните места и квалификацията и уменията на заетите и др. Ще се прилагат мерки за насърчаване на предприемачеството с цел повишаване на самонаемането. Подходът ВОМР ще подпомогне повишаването на заетостта и мобилизиране на наличния, но все още неразработен напълно местен потенциал за растеж, което да допринесе за подобряване качеството на живот на населението на територията на МИГ МКГ
Мерките се прилагат на цялата територията на МИГ „МКГ“.
Финансови параметри за подмерките на проектите: Минимална</td></tr>
</table>

стойност на допустимите разходи – 25 000 евро. Максимална стойност на допустимите разходите по проекта –120 000 евро за 8.1. Максимална стойност на допустимите разходите по проекта – 200 000 евро за 8.2. и 8.3.

Прилагането на мерките и изпълнението на проектите ще бъдат напълно съобразени с:

- Насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила (тематична цел 8 – в рамките на приоритетна ос 1);
- Насърчаване на социалното приобщаване и намаляване на бедността (тема тична цел 9 – в рамките на приоритетна ос 2);
- Подобряване на качеството на образование и повишаване квалификацията на населението (тематична цел 10 – в рамките на приоритетна ос 1).

Подмярка 8.1: Достъп до заетост и подобряване качеството на работните места

Приоритетна ос № 1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места".

Инвестиционен приоритет № 6: Подобряване на равния достъп до възможностите за учене през целия живот за всички възрастови групи във формален, неформален и неофициален вид, осъвременяване на познанията, уменията и компетенциите на работната ръка, както и насърчаване на гъвкави процеси на учене, включително чрез професионална ориентация и валидиране на придобитите компетенции

Приоритети на пазара на труда: Достъп до заетост и мобилна работна сила; Работа за младите хора; Учене през целия живот и квалифицирана работна сила; Адаптиране на предприятията и работещите към промените

Допустими дейности:

- Придобиване на знания и създаването на подходящи умения на целевите групи, ориентирани към специфичното търсене на регионалния трудов пазар (на територията на МИГ) и потребностите на работодателите от работна сила с определени характеристики.
- Постигане на дългосрочни ефекти върху целевата група за участие и реално включване в заетост.
- Повишаване на професионалната квалификация да бъде свързано с осигуряването на последяваща устойчива заетост на обучените.
- Обучения за професионална квалификация трябва да се извършва само от лицензирани от НАПОО центрове за професионално обучение.
- Достъп до заетост на младежи и бенефициенти над 54г. ;
- Насърчаване на младежката заетост;
- Повече възможности за учене през целия живот за работната сила;
- Адекватност на знанията и уменията на заетите спрямо нуждите на бизнеса;
- Въвеждане на гъвкави форми на заетост.

Целеви групи: Заети лица, в т.ч. наети и самостоятелно заети лица.

Финансови параметри: Минимална стойност на допустимите разходи – 25 000 евро. Максимална стойност на допустимите разходите по проекта – 120 000 евро.

Допустими кандидати: НПО, ЦПО, работодатели, клъстери, кооперации

Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест

Критерии	**Тежест (т.максимум)**
Проектът, предвижда формиране и/или усъвършенстване на ИКТ и/или трансверсални (ключови) умения на представителите на целевата група, включени в изпълнението му.	10
Проектът подпомага решването на проблем, идентифициран като такъв, в Анализа на нуждите и потенциала за развитие на територията.	10
Проектът, създава работни места и/или създава условия за повишаване на квалификацията и уменията на вече заети лица- представители на уязвимите групи в СВОМР	10
Общо	30

Подмярка 8.2 Достъп до пазара на труда на безработни и неактивни лица

Приоритети на пазара на труда: Достъп до заетост и мобилна работна сила;Работа за младите хора; Насърчаване на предприемачеството;Учене през целия живот и квалифицирана работна сила; Адаптиране на предприятията и работещите към промените.

Допустими дейности:

- Достъп до заетост на икономически неактивни и безработни лица
- Обучения и преквалификация на заети лица. Специфични обучения ;
- Обучения и квалификация на безработни лица. Адаптиране на предприятията и работните места към промените на пазара на труда. Насочени към придобиването на знания и създаването на подходящи умения на безработни и неактивни лица, ориентирани към специфичното търсене на регионалния трудов пазар(на територията на МИГ) и потребностите на работодателите от работна сила с определени характеристики. Насочени към постигане на

дългосрочни ефекти върху безработни и неактивни лица за участие и реално включване в заетост. Дейности за повишаване на професионалната квалификация да бъде свързано с осигуряването на последваща устойчива заетост на обучените.

- Обучения за професионална квалификация ще се извършва само от лицензирани от НАПОО центрове за професионално обучение;

Целеви групи: активиране и интегриране в заетост на:
- продължително безработни и неактивни лица на възраст между 34-50 г.;
- на лица с ниско образование от всички възрастови групи, както и на лица над 54 г.;
- на младежи до 29 г.;

Приоритети на пазара на труда: Достъп до заетост и мобилна работна сила;Работа за младите хора; Насърчаване на предприемачеството; Учене през целия живот и квалифицирана работна сила; Адаптиране на предприятията и работещите към промените .

Финансови параметри : Минимална стойност на допустимите разходи – 25 000 евро. Максимална стойност на допустимите разходите по проекта – 200 000 евро.

Допустими кандидати: НПО, ЦПО, работодатели, клъстери, кооперации

Интензитет за всички подмерки по ОПРЧР:

- Когато получател е публично лице и проектът **не генерира приход**, интензитетът на помощта е в размер до 100 на сто;
- Когато получател е публично лице **и проектът генерира приход**, интензитетът на помощта е в размер до 70 на сто;
- Когато получател е частно лице интензитетът на помощта е в размер до 60 на сто;

Когато получател е частно лице и проектът е в обществена полза, интензитетът на помощта е в размер до 70 на сто.

Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест

Критерии	**Тежест (т.максимум)**
Проектът, предвижда формиране и/или усъвършенстване на ИКТ и/или трансверсални (ключови) умения на представителите на целевата група, включени в изпълнението му.	10
Проектът подпомага решаването на проблем, идентифициран като такъв, в Анализа на нуждите и потенциала за развитие на територията.	10

Проектът, създава работни места и/или създава условия за повишаване на квалификацията и уменията на лица от целевите групи представители на уязвимите групи в СВОМР	10
Общо	30

Подмярка 8.3 Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване.

Приоритетна ос № 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване"

Инвестиционен приоритет № 1: „Социално-икономическа интеграция на маргинализирани общности като ромите"

Допустими дейности насочени към:

- дейности, включващи междуобщинско сътрудничество в социалната сфера; услуги, осигуряващи подкрепена заетост за хора с увреждания и реално включване в заетост.
- Дейности, свързани с предоставянето на услуги и за деца и възрастни, особено иновативни.

Планираната реализация на услуги да поставя в центъра на вниманието потребностите на лицата, които ще ползват услугата, а не на институции или организации, които ще я предоставят и техните досегашни практики. Услугите следва да се разглеждат като дейности, които да могат да се комбинират в съответствие с индивидуалните потребности на лицата.

- Услуги за превенции;
- Интегрирани междусекторни дейности - (с хора с увреждания, застаряващо население ромски общности , имигранти)
- Насърчаване участието на пазара на труда;
- Подобряване достъпа до пазара на труда;
- Местни социални дейности, вкл. социално предприемачество;
- Социален маркетинг;
- Обучения и квалификации на лица в социалните предприятия.

Целеви групи: Основните целеви групи са представителите на ромската общност; хора с произход от други държави; хора в риск и/или жертва на дискриминация; хора, населяващи територии, в т.ч. с ниска гъстота на населението, селски и изолирани райони, части от населени места, в които е налице концентрация на проблеми, създаващи риск от бедност, социално изключване и маргинализация (висока безработица, ниски доходи, ограничен достъп до публични услуги, териториална сегрегация, пространствена изолация и др.).

Финансови параметри : Минимална стойност на допустимите разходи –

	25 000 евро. Максимална стойност на допустимите разходите по проекта – 200 000 евро. **Допустими кандидати:** НПО, общини на територията на МИГ,ЦПО, работодатели~~,~~ **Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест** **Критерии** / **Тежест (т.максимум)** Проектът, обхваща най-малко 3 или повече населени места, където ще се извършват планираните проектни дейности / 10 Проектът включва повече от 2 направления от допустимите за финансиране дейности по съответната процедура / 10 Проектът предвижда стажуване, чиракуване или осигуряване на заетост при работодател от представителите на целевата група. / 10 Общо / 30
ОПИК	**Мерките по ОПИК се прилагат на цялата територията на МИГ „МКГ**“ Мерките са в съответствие с Цел1, Приоритет 1.1 и Специфична цели на 1.1.1 на Стратегията за ВОМР. Прилагането на мерките и изпълнението на проектите ще бъдат напълно съобразени с правилата на ОПИК, с изискванията и указанията за подбор на проекти, за допустимост на дейностите и разходите и за изпълнение на проектите по отношение на отчетност. Подкрепата по ОПИК е насочена към преодоляване на идентифицираните нужди на МСП на територията на МИГ и подобряване на капацитета на МСП с цел повишаване на иновационната дейност в тематичните областина ИСИС за разработването и/или внедряването на иновации и отина тези територии, насърчаването на частните инвестиции в научни изследвания и иновации, развитието на устойчива пазарна конкурентоспособност на МСП на територията на МИГ, с цел подобряване на производствените процеси, повишаване на производствения капацитет, засилване на експортния потенциала на предприятията и устойчиво развитие, вкл. чрез диверсификация и алтернативни дейности. Основните резултати, които се очакват от подкрепата на проектите на местните нива по ОПИК 2014-2020 г. чрез прилагането на подхода ВОМР, са свързани: трансфер на знания и технологии на местните нива чрез инвестиции за

	повишаваненакапацитетана МСП за пазарноразвитиеи производителносттанатруданатезитеритории;насърчаваненаиновационна таактивност,разработванетоивнедряването наиновациитинатезитеритории,кактоинасърчаване на частните инвестициив научни изследвания и иновации;подобряване на достъпа до финансиране на МСП инасърчаване създаванетонановиустойчивипредприятия, коитода осигуряватзаетост на местното населениеивъзможностизаповишаваненадоходите му. **Мярка 9 „ Подкрепа за разработване и внедряване на иновации**“ **Цели и обхват:** Насърчаване на предприемаческата инициатива за предлагане на нови продукти, услуги и заетост, чрез за разнообразяване към неземеделските дейности МСП. Подпомагането на МСП от територията да развият икономически иновативни дейности и ще създадат нови работни места. Разработване на продукт (стока или услуга) в приоритетните направления на тематичните области на ИСИС**.** Разработване на процес в приоритетните направления на тематичните области на ИСИС**.** Извършване на приложни научни изследвания, тествания, изпитвания и измервания (вкл. създаване на програми и методики), свързани с разработването на иновативния продукт или процес; Проучване, придобиване и прилагане на резултати от научни изследвания, технологии, know-how, непатентовани открития, права по интелектуална собственост; Защита на интелектуална собственост на национално и международно равнище (вкл. такси за регистрация на опитни образци, концепции , патенти, полезен модел или промишлен дизайн);Създаване и тестване на прототипи и пилотни линии; Подкрепа за развитие на модерни и нови за МИГ иновационни услуги. ***Обосновка:*** На целевата територия има фирми, занимаващи се с розопроизводство и производство на продукти от продукти етерично-маслените култури. Потенциалът и сравнителни предимства в производството на крайни продукти от многообразните етерично маслени култури, за да се оползотвори ефективно е необходимо технологично обновяване и внедряване на иновации. Иновативните дейностите в предприятията в целевата територия са оскъдни, поради липса н а сериозни инвестиции в иновации. Инвестирането в нови технологии и разработване и внедряване на нови продукти, процеси в на преработвателната индустрия ще засили конкурентните предимства и повиши добавената стойност продуктите. (Областите за интервенции за МСП са съобразени с ИСИС. Подкрепа за развитие на модерни и нови за МИГ иновационни услуги. **Мярка 9 „ Подкрепа за разработване и внедряване на иновации**“

	Цели и обхват: Насърчаване на предприемаческата инициатива за предлагане на нови продукти, услуги и заетост, чрез за разнообразяване към неземеделските дейности МСП. Подпомагането на МСП от територията да развият икономически иновативни дейности и ще създадат нови работни места. **Подмярка 9.1.„**Инвестиции в подкрепа на МСП за иновации “; *Правно основание: от Регламент (ЕС) № 1303/2013* **Допустими дейности:** *1.Индустрии за здравословен живот и биотехнологии:* Методи за чисто производство, съхранение, преработка и достигане до крайния потребител на специфични български съставки, средства и продукти (вкл. кисело мляко, мед и пчелни продукти, хляб, вино, млечни и месни продукти, етерични масла, бира, билки и билкови продукти, козметични средства и продукти); Персонална медицина, диагностика и индивидуална терапия, лечебни и лекарствени форми и средства; Медицински и лечебен туризъм с акцент върху възможностите за персонализация (немасов, а персонален туризъм); Био-технологии с пряко приложение за здравословен начин на живот; Производство на инсталации за добиване на екологично чиста електроенергия и промишлена вода; Зелена икономика. *2. Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии:* Културните и творческите индустрии (според дефиниция на ЕК: архитектура, архивно дело и библиотекарство, артистични занаятчийство, аудио-визуални форми (филми, ТВ, видео игри и мултимедия), културно наследство, дизайн, вкл. моден дизайн, фестивали, музика, сценични и визуални изкуства, издателска дейност, радио; Компютърни и мобилни приложения и игри с образователен, маркетинг и/или развлекателен характер; Алтернативен (селски, еко-, културен и фестивален) и екстремен туризъм и спорт (за стимулиране на несезонен, немасов, а постоянен нишов туризъм); Производство на стоки и съоръжения с пряко приложение в тези сфери (напр. регионални носии, велосипеди, стени за катерене и др. стоки за алтернативни и екстремни спортове, костюми, декори, материали за исторически възстановки, специализирана екипировка и оборудване, печатни издания). **Допустими разходи:** Финансова помощ за материални и нематериални инвестиции, за създаване и развитие на иновативни продукти и/или услуги, включващи: • Придобиване на ново оборудване, необходимо за внедряване в производството на иновативния продукт (стока или услуга) или процес. • Придобиване на права на интелектуална собственост върху иновациите,

	които ще бъдат подкрепяни по процедурата. • Придобиване/разработване на специализиран софтуер, необходим за внедряването на иновативния продукт (стока или услуга) или процес. • Консултантски и помощни услуги в подкрепа на иновациите. **Консултантски услуги в подкрепа на иновациите:** • Консултиране, подпомагане и обучение в областта на трансфера на знания; • Консултиране, подпомагане и обучение в областта на придобиването, защитата и експлоатацията на нематериални активи; • Консултиране, подпомагане и обучение в областта на използването на стандарти и на правилата, които ги уреждат **Помощните услуги в подкрепа на иновациите:** • Осигуряване на бази данни с цел разработване на по-ефективни продукти, процеси или услуги; - осигуряване на библиотеки с цел разработване на по-ефективни продукти, процеси или услуги; - осигуряване на пазарни проучвания с цел разработване на по-ефективни продукти, процеси или услуги; • Осигуряване на лаборатории с цел разработване на по-ефективни продукти, процеси или услуги; • Осигуряване на етикети за качество с цел разработване на по-ефективни продукти, процеси или услуги; • Изпитване и сертифициране с цел разработване на по-ефективни продукти, процеси или услуги. • Закупуване, включително чрез лизинг на нови машини и оборудване, включително компютърен софтуер до пазарната стойност на активите; • Общи разходи, свързани с хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост; • Нематериални инвестиции: придобиване и създаване на компютърен софтуер и придобиване на патенти, лицензи, авторски права и марки. Разходите са допустими само ако са извършени след подаване на заявлението за подпомагане. Допустими са авансови плащания в размер до 50% от одобрената финансова помощ. **Допустими кандидати:**МСП вкл. стартиращи предприятия **Финансови параметри на проектите:** Минимална стойност на допустимите разходи –25 000 евро. Максимална стойност на допустимите разходите по проекта – 200 000 евро **Интензитет на подпомагане и размер на финансовата помощ** Финансовата помощ не може да надвишава 90% от общите допустими разходи и при спазване на правилата за „минимална помощ“ при спазване на условията на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември

2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта deminimis.

Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест.

Критерии	**Тежест (т.максимум)**
Проекти за внедряване на иновации в производствени дейности	25
Проекти за иновации в сектор услуги	20
Проекти за подобряване на местната среда	15
Проекти, осигуряващи допълнителна заетост	10
Проекти с инвестиции и дейности, осигуряват опазване на компонентите на околната среда	15
Проекти, подадени от МСП (стартираащи и /или с 3 годишен опит на територията на МИГ)	10
Кандидати, които не са получавали финансова помощ от ЕЗФРСР за проекти за неземеделски дейности през последните 3 години преди датата на кандидатстване.	5
Общо	100

Приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“
Инвестиционен приоритет „Капацитет за растеж на МСП”
Специфична цел: Повишаване на производителността и експортния потенциал на българските МСП.
Подмярка 9.2 Развитие на предприемачество и капацитет за растеж на МСП
Цел и обхват: Насърчаване на предприемаческите идеи в области, свързани с европейски и регионални предизвикателства и секторите на НСНМСП. Предвид особената значимост за ЕС на определени специфични области, свързани с европейските и регионални предизвикателства, подкрепа ще получат предприятия в специфични сфери, напр. творчески и културни индустрии, предприятия, разработващи нови продукти и услуги, свързани със застаряване на населението, полагане на грижи и здравеопазване, в т.ч. социално предприемачество. Предвижда се и подкрепа на идеи, които ще се реализират от жени-предприемачи, стартиращи предприемачи – лица до 29 годишна възраст и за лица на възраст над 50 г., стартиращи собствен бизнес. В синхрон със Споразумението за партньорство се поставя акцент на райони със специфични демографски характеристики.
Повишаване на производителността, ефективното и ефикасно използване на факторите на производство (човешки капитал, природни ресурси и технологии), подобряване на производствените процеси чрез инвестиции в

	дълготрайни материални и нематериални активи, въвеждане на водещи технологични решения и/или реинженеринг на процеси, разширяване на производството чрез добавяне на нови характеристики или подобряване на съществуващите продукти и услуги и диверсификация на дейността чрез разнообразяване на портфолиото на предприятията и достъп до пазари. Подобряване на ефективността в предприятията и тяхната конкурентоспособност чрез внедряване на нови технологии/практики/методи/системи за подобряване на ресурсната ефективност и ефикасност в производствения процес, въвеждане на добри практики/технологични методи/технологии/процеси за намаляване консумацията на природни ресурси, безотпадни технологии, оползотворяване на вторични суровини и производствените отпадъци, регенериране и др. **Допустими дейности:** Насърчаваненапредприемаческитеидеивобласти,свързанисевропейскии регионални предизвикателства и секторитена НСНМСП. Общипроизводствени инвестиции за подобряване на производствения капацитетзарастежчрезефективнотоиефикасноизползване нафакторите напроизводствоичрезизгражданетонавъзможностизавъзприемане и адаптиране на европейски и международни знанияи технологии; **индустрия за здравословенживотибиотехнологии**: •методиза чисто производство, съхранение, преработка и достигане до крайния потребителнаспецифичнибългарскисъставки,средстваи продукти(вкл. кисело мляко, мед и пчелни продукти, хляб,вино, млечниимесни продукти, етерични масла, бира, билкиибилкови продукти, козметичнисредстваипродукти); • медицинскиилечебентуризъмсакцентвърхувъзможноститезаперсонализация (немасов, аперсоналентуризъм); • нано-технологиив услугана медицината; • био-технологииспряко приложениезаздравословен начин наживот; • „сини“ технологиии приложениена новиметоди и технологиив устойчивото ползваненаречнииморскиресурси; • производствонаинсталациизадобиваненаекологичночистаелектроенергияи промишленавода; • зеленаикономика. **ітурните и творческитеиндустрии** (според дефиниция на ЕК: архитектура, архивнодело ибиблиотекарство, артистични занаятчийство, аудио-визуалниформи (филми,ТВ,видеоигриимултимедия),културнонаследство,дизайн, вкл. моден дизайн,фестивали,музика,сценичниивизуалниизкуства,издателска дейност, радио; • компютърни и мобилни приложения иигри собразователен, маркетинг и/или развлекателенхарактер;

- алтернативен(селски,еко-,културенифестивален)иекстрементуризъмиспорт(за стимулираненанесезонен, немасов, апостояненнишов туризъм);
- производство на стоки и съоръжения с пряко приложение в тези сфери (напр. национални(регионални) носии,велосипеди,стениза катеренеидр. стоки за алтернативниекстремниспортове, костюми,декори,материализа исторически възстановки, специализирана екипировка и оборудване, печатни издания).

Допустими кандидати:МСП вкл. стартиращи предприятия

Финансови параметри на проектите: Минимална стойност на допустимите разходи – 25 000 евро. Максимална стойност на допустимите разходите по проекта – 200 000 евро.

Максималниятразмернапомощтапо режимdeminimis,за коятосе кандидатстваедноснадругите полученаминималнипомощи, не може да надхвърлялевоватаравностойностна 200 000 евро и съответно левовата равностойност на100 000 евровслучай на едно и също предприятие,което осъществява шосейни товарни превози за чужда сметка за период от три бюджетнигодини.Максималниятинтензитетна помощтае до90%отобщата стойностна допустимитеразходи.

Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест

Критерии	**Тежест (т.максимум)**
Проекти за внедряване на иновации в производствени дейности	25
Проекти за иновации в сектор услуги	20
Проекти за подобряване на местната среда	15
Проекти, осигуряващи допълнителна заетост	10
Проекти с инвестиции и дейности, осигуряват опазване на компонентите на околната среда	15
Проекти, подадени от МСП (стартираащи и /или с 3 годишен опит на територията на МИГ)	10
Кандидати, които не са получавали финансова помощ от ЕЗФРСР за проекти за неземеделски дейности през последните 3 години преди датата на кандидатстване.	5
Общо	100

ПМДР (ЕФМДР)

6. Финансов план:

6.1. Индикативно разпределение на средствата по програми/фондове и по мерки:

(не повече от 2 страници)

Код на мярката	*Име на мярката*	*Общо за периода на стратегията*	
		лева	*%*
	Мерки, финансирани от ПРСР 2014 - 2020 г. (ЕЗФРСР)	**2933745.00**	**46.01%**
М04	**„Инвестиции във физически активи**		
М 4.1	Инвестиции в земеделски стопанства	650000.00	10.19%
М.4.2	Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти	500000.00	7.84%
М 06	**Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности**		
ПМ 6.4	Подкрепа за инвестиции в установяването и развитието на неселскостопански дейности	540000.00	8.47%
М07	**Основни услуги и обновяване на селата в селските райони**		
ПМ7.2	Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура	1043745.00	16.37%
ПМ7.5	Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура	200000.00	3.14%
	Мерки, финансирани от ОПРЧР (ЕСФ)	**1486430.80**	**23.31%**
М8.1	Достъп до заетост и подобряване качеството на работните места	300000.00	4.71%
М8.2	Достъп до пазара на труда на безработни и неактивни лица	586000.00	9.19%
М8.3	Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване	600430.80	9.42%
	Мерки, финансирани от ОПИК (ЕФРР)	**1955830.00**	**30.67%**
М9.1	Подкрепа за разработване и внедряване на иновации	650000.00	10.19%
М9.2	Развитие на предприемачество и капацитет за растеж на МСП	1305830.00	20.48%
	Мерки, финансирани от ПМДР (ЕФМДР)		
	ОБЩО ЗА ЦЯЛАТА СТРАТЕГИЯ:		

		6376005.80	**100 %**
курс*1 EUR* = 1.95583 BGN			
	Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие	**977 900**	**25%**

6.2. Финансова обосновка на бюджета и разпределението на средствата по програми и по мерки:

(не повече от 2 страници)

Стратегията се финансира многофондово, включени са възможности за проекти освен от ЕФЗРСР, но и от ЕСФ (ОПРЧР), ЕФРР(ОПИК). Планираният бюджет по приоритети и мерки на Стратегията отразява потребностите и изявения интерес на местната общност за подкрепа на целевата територия за областите на интервенция. Планираният размер на общия публичен принос от ПРСР в бюджета на СВОМР на МИГ „МКГ: е **6376005.80**лв. или **3260000.00евро**. Бюджетът на Стратегията е разпределен за общо 10 мерки, от които 5 по ПРСР, 2 мерки по ОПИК, 3 по ОПРЧР. Частните инвестиционни проекти са за 5132260.80лв., а за публичните проекти инвестицията е 1243745.00 лв.

За инвестициите по ОПИК общият публичен финансов ресурс е 1 милиона евро, насочен към инвестиционен приоритет 1.1 на Стратегията . Финансовата подкрепа от ОПРЧР е общо 760 000 евро или 1486430.80лв., ще се изпълняват проекти към Приоритет 3.1. на Стратегията.

Основна част на средствата (57.18%) са насочени за Цел 1 и Приоритет 1.1

Стратегически цели	**Бр.проекти**	**БФП(лв.)**	**%**
Цел 1	30	3645830.00	57.18%
Цел 2	7	1243745.00	19.51%
Цел 3	70	1486430.80	23.31%
Общо	**107**	**6376005.80**	**100%**

За останалите приоритети разпределението на средства е: съответно за Цел 2 и Приоритет 2.1 е 19.51%, и за цел 3 и приоритет 3.1 е 23.31%. Планираните за договаряне публични средства по мерки към СВОМР за 2017 и 2018 е да достигнат максимум до 60% от общия бюджет, поради големия интерес на местната общност. Разпределението на бюджета по години е направено на основата на допускания, че през първата и втората година на изпълнение на Стратегията интересът към подаване на проектни предложения търсенето на подкрепа ще е голямо, поради информационната кампания, проведена в процеса на подготовка на стратегията. Планира се да бъдат договорени и изпълнени **107** проекта по мерки към СВОМР на МИГ „Мъглиж,Казанлък, Гурково“за целия период.

Мерките, заложени в стратегията на МИГ„МКГ“са обсъдени и одобрени от всички заинтересовани страни - участници в процеса на подготовка на стратегията, включително потенциални бенефициенти. Разчетите на бюджета,стойността на проектите са изготвени на основата на анализите на социално-икономическото развитие на територията, както и на изявените намерения, представени на обществените обсъждания от потенциални кандидати и заинтересовани страни на територията на МИГ.

Административните разходи са 25% от общите разходи за финансиране на Стратегията от ЕЗФРСР.

В индикативния бюджет за периода 2016 – 2020, разпределението на сумите по мерки и години, отчита заявения инвестиционен интерес на бенефициентите от територията на МИГ.

Код	Мярка	мин. размер	мак. размер	Интензитет на БФП	Очакван брой проекти	Обща стойност на БФП	Дял от бюджета
М4.1	Инвестициив земеделски стопанства	19558	391166	50%	10	650000.00	10.19%
М4.2	Инвестиции в преработка/маркетинг на селско стопански продукти	19558	391166	50%	6	500000.00	7.84%
М6.4	Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности	19558	391166	75%	6	540000.00	8.47%
М7.2	Инвистиции в създаването, подобряването или разшеряването на всички видове малка по мащаби инфраструктура	19558	391166	100%	5	1043745.00	16.37%
М7.5	Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура	19558	391166	100% - не генерира приходи,при генериране на приходи до 50 000 евро.	2	200000.00	3.14%
	Мерки ОПРЧР						
М8.1	Достъп до заетост и подобряване качеството на работните места	48 895.75	234699.6	До 90% ако генерира приходи до 70%.	25	300000.00	4.71%
М8.2	Достъп до пазара на труда на безработни и неактивни лица	48 895.75	391 166	До 90% ако генерира приходи до 70%.	35	586000.00	9.19%
М8.3	Намаляване на бедността инасърчаване на	48 895.75	391 166	До 90% ако генерира приходи до	10	600430.80	9.42%

	социалното включване			70%.			
	Мерки ОПИК						
М9.1	Подкрепа за разработване и внедряване на иновации	48 895,75	391 166	до 90%	3	650000.00	10.19%
М9.2	Развитие на предприемачество и капацитет за растеж на МСП	48 895,75	391 166	до 90%	5	1305830.00	20.48%

7. План за действие, показващ как целите са превърнати в действия:

(не повече от 4 страници)

Настоящият План за действие на СВОМР, обхващаш периода 2016-2022г., т.е. период на договориране,изпълнение на проектите и отчет на прилагане на СВОМР. Планът за действие съдържа основните дейности съобразени с целите, приоритетите, мерките на Стратегията.. Планът за действие е гъвкав и динамичен документ, който следва да се актуализира и коригира в зависимост от възникване на подобна необходимост в процеса на прилагане на Стратегията. Условията и редът за предоставяне на финансова помощ от Стратегията на МИГ „МКГ“ са в съответствие с Глава четвърта *„Условия и ред за предоставяне на финансова помощ от Стратегиите за ВОМР“* от Наредба №22 за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие” (ВОМР) от ПРСР 2014-2020 г. *Раздел I “Процедура за подбор на проекти към стратегия за ВОМР на МИГ.” н*а същата глава.Получената информация от мониторинга ще бъдат от полза за допълване и изменение на настоящия План за действие. Екипът на МИГ и Управителния съвет са отговорни за изпълнението, актуализирането и допълването на Плана.

Подборът на проекти по всяка мярка ще се извършва посредством определените за всяка мярка критерии за избор и в съответствие с прозрачна и предварително оповестена на всички потенциални бенефициенти процедура. Подборът на проекти ще се извършва периодично по една или група подмерки от Стратегията. Предварително екипа на МИГ до 30 ноември на предходната година ще публикува на електронната страница на МИГа одобрения от УС индикативен график. Управителният съвет на МИГ взима решение за обявяване на подбор на проекти според индикативния график, одобрява покана за прием на заявления от потенциални кандидати на финансова помощ. Периодът за прием на проекти се определя с решение на УС на МИГ, но не може да е по-малък от 1 месец. Сроковете са планирани за стартиране на Стратегията септември 2016г., не са окончателни и затова сроковете в плана за действие ще бъдат актуализирани.

1.Осигуряване на информираност прозрачност и публичност	
Дейност1.1:	Изготвяне на комуникационен план до 2020.
Планиран резултат	Комуникационен план за прилагане на СВОМР
Индикатор за резултат	1 бр. комуникационен план. Актуализация всяка година
Времева рамка	.ноември 2016г.;Краен срок на действие декември 2020
Отговорник	Екип на МИГ

Дейност 1.2	Изграждане на единна електронна информационна система на МИГ, с съответни: регистри за проекти, система за наблюдение на проекти, деловодна система, както и система за архив
Планиран резултат	Изградена Единна електронна информационна система .
Индикатор за резултат	1 бр. единна информационна система включваща: 1бр. деловодна електронна информационна система 1 бр. регистър на проектите 1.бр. електронна система за архив; 1 бр. информационна система за наблюдение
Времева рамка	Декември 2016г.
Отговорник	Екип на МИГ и УС
Дейност 1.3.	Изготвяне на индикативни графици за прием на заявления по съответните мерки на Стратегията.
Планиран резултат	Индикативния график (публикуван на сайта на МИГа, актуализира се ако има нужда)
Индикатор за резултат	4 бр. индикативни графици
Времева рамка	Ноември 2016 (*публикува се всяка година краен срок декември 2020)*
Отговорник	Екип на МИГ , Председател на УС
Дейност 1.4.	Организиране и провеждане на информационни срещи преди приема на заявления
Планиран резултат	3 информационни срещи с потенциални кандидати преди всеки прием по мерките на територията на МИГа..
Индикатор за резултат	18 информационни срещи годишно (зависи от приемите)
Времева рамка	Декември 2017 г. , срок постоянен до 2020
Отговорник	Екип на МИГ
2.Прилагане на Стратегията за ВОМР	
Дейност 2.1.	Разработване на процедурен наръчник за прилагане на Стратегията за ВОМР (съобразен с указанията на УО на ПРСР и на УО на ОПИК и на ОПРЧР).
Планиран резултат	Процедурен наръчник за прилагане на Стратегията. Актуализация, ако е необходимо.
Индикатор за резултат	1бр.(Процедурен наръчник за прилагане на Стратегията
Времева рамка	Декември 2016 г.
Отговорник	Екип МИГ и УС
Дейност 2.2.	Разработване на указания и образци на документи за кандидатстване за всяка мярка (*Ако УО на ПРСР и на Оперативните програми ги подготвят. тази дейност ще отпадне и екипа на МИГа ще ги публикува на сайта на МИГа.)*
Планиран резултат	Изготвени указания и образци на документи за всяка мярка
Индикатор за резултат	Бр. образци; бр. указания
Времева рамка	Януари 2017г. (срок постоянен до 2020 г.)
Отговорник	Екип на МИГа

Дейност 2.3.	Създаване на Комисия за избор на проекти
Планиран резултат	Комисия за избор на проекти – 1бр..
Индикатор за резултат	Комисия за избор на проекти Бр.решения на Комисията за избор на проекти Бр. членове на Комисията – 5 или 7, решение на УС
Времева рамка	Февруари 2017
Отговорник	Екип на МИГ, Председател на УС
Дейност 2.4	Провеждане на работни срещи/консултации с кандидати и бенефициенти на проекти.
Планиран резултат	Проведени работни среши/ с кандидати и бенефициенти
Времеви график	Постоянен (4 пъти месечно)
Отговорник	Екип на МИГ
3. **Мониторинг, оценка и докладване**	
Дейност 3.1.	Разработване на методология за мониторинг и план за мониторинг на прилагане на Стратегията. Актуализация на плана за мониторинг при необходимост.
Планиран резултат	Методология за мониторинг .
Индикатор за резултат	1бр.Изготвена методология за мониторинг 1 бр. План за мониторинг Бр. определени ключови индикатори за мониторинг Бр. проекти обект за мониторинг в плана за мониторинг
Времеви рамка	Февруари 2017 –изготвена методология и план за действие
Отговорник	Екип на МИГ и УС
Дейност 3.2	Организиране и провеждане на проверки на място
Планиран резултат	Извършени проверки и доклади за извършени проверки.
Индикатор за резултат	Бр. проверки –в зависимост от одобрените проекти, всеки проект ще се проверява на място 2 пъти по време на изпълнение на договора) Брой мониторинг доклади годишно Брой проверени документи на проекти;
Времева рамка	Постоянен (по график, по 2 проверки на проект).
Отговорник	Екип на МИГ
Дейност 3.3.	Извършване на междинен мониторинг на прилагане на СВОМР
Планиран резултат	Доклад за междинен мониторинг.
Индикатор за резултат	Бр. проверени проекти- Бр. индикатори за мониторинг
Времева рамка	Септември 2018
Отговорник	Екип на МИГ,Председател на УС
Дейност 3.4	Извършване на оценки на прилагане на СВОМР(междинна, крайна)

Планиран резултат	Доклад за междинна оценка , доклад за крайна оценка. Краен срок декември 2022 г.
Индикатор за резултат	Бр.доклади – 2 (1 междинна оценка и 1 за крайна оценка) Бр. проекти обект на оценка (извадка до 40% от изпълнени проектите)
Времева рамка	Междинна оценка – юни 2019, Крайна оценка декември 2022
4.Укрепване на капацитета на МИГ	
Дейност 4.1.	Провеждане на обучения на екипа на МИГ на УС,
Планиран резултат	Доклад за обученията (годишно).
Индикатори за резултат	Бр.обучения – 8 (средно 2 обучения годишно) Бр.материали за обучения
Времева рамка	Ноември 2016
Отговорник	Екип на МИГ
Дейност 4.2	Провеждане на обучения на местни лидери и потенциални бенефициенти
Планиран резултат	Придобити знания на местните лидери и на потенциални бенефициенти. Планове за обучения (изготвят за всяка година, според потребностите)
Индикатор за резултат	Бр.Планове за обучения Бр.обучени 60 (годишно) Бр.обучения 4 (според потребностите и се актуализира)
Времева рамка	Ноември 2016,
Отговорник	Екип на МИГ
Дейност 4.3	Участие на чл. на МИГа в семинари,конференции на Асоциация на Миг-вете и международни срещи с МИГ-ове от страни на ЕС
Планиран резултат	Обмен на знания, опит, практика с МИГ-ове в страната и транснационално сътрудничество; обмен на практики с сродни МИГ-ове в страни от ЕС.
Индикатори за резултат	Бр.семинари, бр.конференции,бр.посещения за обмяна на опит в страни от ЕС (транснационално сътрудничество).

Времеви график	Постоянен (2016-2020)
Отговорник	Екип на МИГ

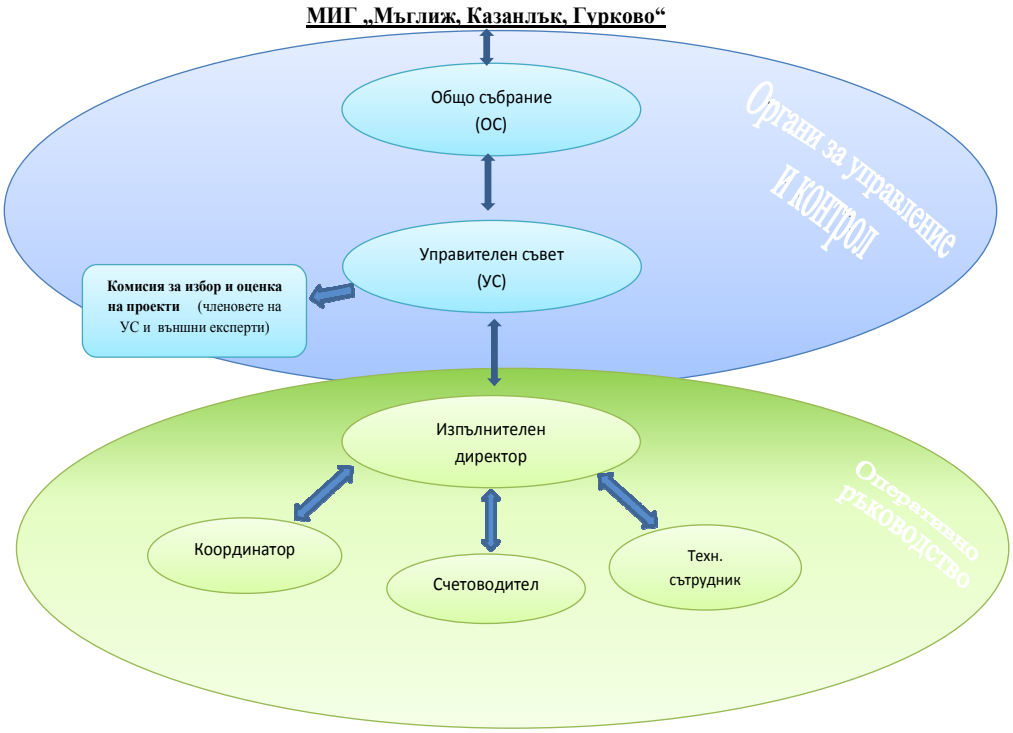
8. Описание на уредбата за управлението и мониторинга на стратегията, която показва капацитета на местната инициативна група да изпълни стратегията, и описание на специфичната уредба относно оценката:

(не повече от 12 страници)

8.1. Организационна структура на МИГ:

- организационна структура/схема.

Сдружение "Местна инициативна група – Мъглиж, Казанлък, Гурково" е учредено на 09.03.2016 г. и е вписано в регистъра при Старозагорския окръжен съд с Решение № 101 от 20.04.2016 г. по фирм. дело № 22/ 2016 г. МИГ - Мъглиж, Казанлък, Гурково е ЮЛНСЦ е създадено с цел след одобрение на Стратегията от МЗХ да я приложи в рамките наподхода Водено от общностите местно развитие на територията на общините Мъглиж, Казанлък(извън строителните граници на града), Гурково. Сдружението има седалище и адрес на управление: гр. Мъглиж - 6180, пл. "Трети март" № 32, етаж.Предметът на дейност на сдружението еда подобрява качеството на живот на МИГ-територията, като съдейства за ефективно прилагане на подхода ВОМРС чрез изпълнение на стратегията.

8.2. Управление на МИГ: Органи на управление

- органи за управление и контрол;	**Органи за управление и контрол** на Сдружение МИГ“МКГ“: - Общо събрание (ОС); - Управителен съвет (УС); Управителният съвет е постоянно действащ орган за управление на Сдружението. Дейността му се ръководи от Председателя на УС. МИГ“МКГ“ включва в колективните си органи представители на различни заинтересовани страни от местната общност. Представителите на публичния сектор, представителите на частния сектор и представителите на нестопанския сектор в колективния върховен орган и в колективния управителен орган на МИГ не превишават 49 на сто от имащите право на глас, съгласно чл. 28, ал. 1 от ЗЮЛНЦ. Колективен върховен орган на МИГ „МКГ” е Общото събрание (*Приложение Устав на Сдружението.*Общото събрание се състои 49 члена, коитоса представители на заинтересованите страни от територията на МИГ: Представители на администрация община Мъглиж 2, Гурково-1, Казанлък-1 т.е. администрацията е 8%. Сектора на НПО и на гражданските структури е представен от 23 члена, от които 11 члена са се самоопределили от НПО секторат.е общо са 47% от всички представители.Представителство на бизнеса е от 22 члена (45%). В колективния орган идентифицираните в анализ за заинтересовани страни са представени 92% . Следователно в общото събрание са представени над 70 % от групите заинтересовани страни от територията на МИГ.(*Списък на лицата в колективния орган*). Физическите лица имат постоянен адрес и седалище на територията на действие на МИГ, а юридическите лица имат седалище и адрес на управление на територията*Приложение списък на членовете на ОС).*“, В общото събрание като учредител е представена община Мъглиж с Решение № 92 от 08.03.2016 г. на Общински съвет Мъглиж. (*Приложение Учредителен протокол).* **Общо събрание**, като колективен върховен орган на управление: Изменя и допълва Устава на МИГ; определя /избира/ освобождава членовете и председателя на УС, избира председателя на КС; определя свързаните с членския внос и парични и имуществени вноски от членовете правила; приема вътрешните актове на МИГ; приема/освобождава членове на МИГ; приема бюджета, програмата, годишния доклад и финансовия отчет на МИГ; приема годишните отчети на УС и КС; взема решения по резултатите от финансовата ревизия на МИГ; взема решения за участие в други организации на МИГ или за прекратяването на МИГ и свързаните с това процедури; взема решения по всички други въпроси, предвидени в Устава и свързани с дейността на МИГ;

	Решенията се вземат с обикновено мнозинство от гласовете на присъстващите с явно гласуване, като ОС може да реши по някои въпроси гласуването да бъде тайно. Изборът на членовете на УС става с явно гласуване, освен ако ОС не реши друго. Решенията за изменение и допълнение на Устава, за прекратяване дейността на МИГа, за преобразуването му или за сливането му с други организации с нестопанска цел, се вземат с мнозинство 2/3 от присъстващите на ОС членове на сдружението.На всяко заседание на ОС се води протокол, който се заверява от председателстващия събранието и протоколчика. Протоколите от заседанията се съхраняват от УС. Всеки член на Сдружението има право на достъп до тях. **Управителен съвет:**Управителен орган на МИГ„Мъглиж,Казанлък, Гурково“ е Управителния съвет, който е постоянно действащ орган за управление на Сдружението. Дейността му се ръководи от Председателя на УС. Управителният съвет (УС) на МИГа се състои от 9 лица (1 председател и 8 члена), които представляват сдружението (чл. 49 от Устава). Членовете на УС имат постоянен адрес на територията на действие на МИГ, избрани с мандат от пет години. Определянето на членовете на колективния управителен орган е извършено в съответствие с изискването на Наредба 22/14.12.20125 по отношение процентното участие на икономическите и социалните партньори, както и на другите представители на гражданското общество. В управителния съвет делът на представителите на който и да е от секторите на представителите на публичния сектор, на представителите на бизнес сектор и на представителите на неправителствения сектор не представлява повече от 49 % от правата на глас. В УС са избрани: двама представители на Община Мъглиж, един представител на Община Казанлък, трима представители на читалища, и трима представители от бизнеса. (Приложение на списък на членовете на УС).Следователно съотношението между различните сектори в УС е следния: • представителите на местната власт (публичния сектор) е – 33,3% (трима човека, които са ангажирани пряко с местната власт). • неправителствен сектор - 3 човека (33,3%); • стопански сектор - 3 човека (33,4%). Разпределението на членовете на УС по пол и възраст е следното: 3 са на възраст до 40 години; 6 са на възраст над 40 години; жените са – 5; мъжете са – 4. Председател на УС на МИГ е Господин Антонов Господинов – Кмет на община Мъглиж. Членовете на УС могат да бъдат преизбирани, но за не повече от два последователни мандата. УС представлява МИГ; ръководи дейността на МИГ между две Общи събрания; организира и осигурява

	изпълнението на решенията на ОС; изпълнява задълженията, предвидени в Устава; разработва програма за дейността и бюджета на МИГ и ги предлага за гласуване от ОС ; подготвя проекти за решения на Общото събрание; подготвя проекти за вътрешно-устройствени актове на МИГ;осигурява и се разпорежда с имуществото и финансовите средства на МИГ, съгласно приетия бюджет; отчита се за дейността си пред Общото събрание; определя реда и организира провеждането на дейността на МИГ и носи отговорност за това; определя щатния състав на МИГ; внася в ОС молбите за членство и прекратяване на членство в МИГ. Взема решения за образуване на помощни звена, комисии към УС, за подпомагане на дейността на МИГа; Определя броя на членовете на комисиите, техния състав, функции и срока на дейността им. Комисиите се отчитат за дейността си пред УС. **Управление на МИГ по отношение на изпълнението на стратегията на ВОМР:** Индикативният график се разработва от екипа на МИГ и се одобрява с мнозинството от членове на УС. Комплекта документи за кандидатстване /вкл. и покана за кандидатстване/ се предоставя на УС от екипа на МИГ за одобрение. В рамките на 5 дни членовете на УС трябва да се запознаят с документите и да подложат на гласуване одобрението им. Комплекта документи се счита за одобрен ако е подкрепен от мнозинството членове на УС. **Председателят на УС** ръководи оперативно текущата дейност съгласно правомощията (чл. 61 от Устава); представлява МИГ пред трети лица, пред държавните органи, обществените организации и други физически и юридически лица в страната и чужбина; подготвя и предлага проекти за решения на УС; свиква и ръководи заседанията на УС; отчита се за дейността си пред УС; след одобрение на щатното разписание от УС назначава, освобождава изпълнителния директор; подписва договори за финансиране на проекти от страна на МИГ с бенефициенти намерки от Стратегията. Председателят на УС предлага за одобрение на УС годишните планове за мониторинг и други доклади свързани с прилагането на Стратегия ВОМР. Екипът на МИГ разработва годишни доклади за мониторинг, годишни доклади за изпълнение на Стратегията. Годишните доклади и отчетността на изпълнение на бюджета се одобрява от УС и се приема от ОС. Председателят на колективния управителен орган на МИГ уведомява писмено съответния УО на програмите и ДФЗ-РА по която е обявен прием. **Комисия за избор и оценка на проекти**. Дейностите на Комисията са в съответствие с Глава четвърта на „Глава четвърта „Условия и ред за предоставяне на финансовата помощ от стратегиите за ВОМР“ Наредба № 22 /14.12. 2015 г. на МЗХ за

	прилагане на подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „ВОМР“ от ПРСР 2014 – 2020 г. Комисията се сформира за всеки отделен случай при публикуване на обява от МИГ за набиране на проекти за изпълнение на мерките по СВОМ. Председателят на УС определя състава на Комисиите за избор и оценка на проекти, съответно председател и членове. Съставът на комисията е нечетен брой. В състава на комисията се предвижда да се включат външни експерти, съобразно нормативните изисквания, процедури за прилагане на ПРСР и на ОПИК и ОПРЧР, както условията за предотвратяване на конфликт на интереси. По решение на УС могат да се включат и наблюдатели без право на глас от заинтересованите страни и гражданските структури. Съставът на комисията се формира от членовете на УС и външни експерти. Комисията за избор на проекти осъществява дейността си при спазване на правилата на ПРСР и на останалите оперативни програми (ОПИК и ОПРЧР) и и вътрешните актове на МИГ и правилата за работа на комисията.
- описание на позициите и изискванията към изпълнителния директор и персонала.	Оперативното ръководство по прилагане на СВОМР се осъществява от изпълнителния директор на сдружението. Изпълнителният директор се избира от УС, съгласно условията на Наредба 22/2015г. на МЗХ. МИГ„Мъглиж, Казанлък, Гурково“ е направил писмено споразумение с лицата посочени на позиции в екипа на МИГа. Изпълнителният директор се назначава от Председателят на Управителния съвет на МИГ„Мъглиж,Казанлък,Гурково“ след одобряване и финансиране на Стратегията за ВОМР. Изпълнителният директор /ИД/ на МИГ отговаря за прилагането на Стратегията за ВОМР при спазване на времевия график и действащата нормативна уредба.Изпълнителният директор подпомага дейностите на УС и ОС. Оперативно ръководи дейността на екипа на МИГ.Взима решение за поканата за прием на проекти, за осъществяването на наблюдение предлага актуализация на стратегията, одобрява разработените доклади за междинна и последваща оценка; изготвя и предлага за приемане от УС, на годишна програма за работа на МИГ и годишен проектобюджет. Екипа на МИГаизготвя годишен доклад за отчитане изпълнението на СВОМР, както и други доклади и справки за изпълнение на СВОМР, изисквани от Управляващия орган на ПРСР и ДФЗ-РА; представя до Управляващия орган на ПРСР до 31 януари на всяка следваща календарна година годишен доклад за отчитане изпълнението на СМР; информира своевременно Управляващия орган на ПРСР за проблеми, възникнали при изпълнението на стратегията; получава възнаграждение за дейността си, чийто размер е гласуван и приет от ОС.Правомощията на изпълнителния директор се определят в устава

	на сдружението на МИГ, в трудовия му договор и длъжностната характеристика. Изпълнителният директор има на Сдружение МИГ е магистър „Финанси“, Бакалавър „Финанси“ – Икономически университет Варна. Изпълнителният директор има опит в международни проекти, за последните 4 години е ръководил проекти, финансирани от Оперативните програми на Европейските Структурни фондове на стойност над 6400000 лв. Професионалния стаж на Изпълнителния директор включва мениджърски опит - 4 години като регионален мениджър на корпоративна структура -фирма от нефинансови сектор, както и административен управленски на ръководна позиция в община „Мъглиж“. Отаприл 2012 г. изпълнителният директор на МИГае директор на дирекция „Устойчиво развитие, хуманитарни дейности, и евроинтеграция“ към община Мъглиж.(*Приложение, длъжностна характеристика и референтни за позицията документи*). **Координатор/експерт по прилагане на Стратегията:** Подпомага изпълнителния директор в подготвянето и публикуването на покани за кандидатстване с проекти на територията на МИГ „Мъглиж, Казанлък, Гурково“. Експертът оказва методическа помощ при прилагането на СВОМР и консултира потенциалните бенефициенти за условията и процедурите за кандидатстване. Подготвя и организира задачите на МИГ по предоставянето на информация на потенциалните и одобрените получатели на подпомагане по СВОМР. Следи базата данни за постъпилите проекти, както и за изпълнението на проекти от Стратегията за ВОМР. Сигнализира за забелязани проблеми, които пораждат риска за изпълнението на Стратегията. Заедно с изпълнителния директор и счетоводителя извършва последваща проверка за административно съответствие и допустимост на проектите след комисията за оценка. Координаторът е магистър по аграрна икономика на ВСИ Пловдив. От 2006 г. до момента работи в общинската администрация Мъглиж.От 2012 г. към момента е старши експерт „Евроинтерграция“:т.е има необходимия административен опит за позицията. Координаторът има опит в управление на проекти финансирани от ОПРЧР 2007-2013 и Оперативна програма Рибарство 2007-2013г., проектите, които е управлявал координатора са над 3 млн.лева. (*Приложение, длъжностна характеристика и референтни за позицията документи*). **Технически сътрудник** Получава информация от изпълнителния директор и я свежда до знанието на останалите членове на екипа; организира приемането на посетителите, подготовката и провеждане на делови срещи, обучения, семинари и други събития. Приема и регистрира заявления за кандидатстване. Създава и поддържа база

	данни за постъпилите проекти по Стратегията за местно развитие, тяхното състояние и движение – поддържа проектен архив, включително и в електронен вариант.. Протоколира резултатите от проверка за административно съответствие и допустимост на проектите, както и от техническата експертна оценка и класиране на проектите. Експертът трябва да има: завършено висше образование, най-малко степен „бакалавър“; 2. общ професионален стаж най-малко две години. (Приложение длъжностна характеристика) **Счетоводителят** отговаря за ефективното управление на финансовите средства и средствата за прилагане на СМР, в съответствие с българските счетоводни стандарти, изискванията за отчетност и управление на средства на организации, регистрирани в обществено полезна дейност и изискванията на РА и МЗХ. За да заеме тази длъжност, счетоводителят трябва да отговаря на изискванията на чл. 35 от Закона за счетоводството. Служителите на МИГ **не могат да са членове на колективния управителен орган** или на контролния орган на МИГ и да са свързани лица с членовете на колективния управителен орган или на контролния орган на МИГ.(Приложение длъжностна характеристика)

8.3. Капацитет на местната инициативна група да изпълни стратегията за ВОМР:

МИГ е формиран за прилагане на стратегия ВОМР за този програмен период. т.е. сдружението като структура не е кандидатствало по проекти финансирани от оперативните програми на ЕС.Водещ партньор в процеса на разработване на СВОМР **е община Мъглиж**. С Решение № 89 от 08.03.2016 г., Общински съвет Мъглиж, дава съгласие Община Мъглиж да обезпечи с финансов ресурс в размер до **250 000 лв. прилагането на СВОМР и за дейността на „МИГ„ Мъглиж, Казанлък, Гурково" С това решение се обезпечават над 3 %** от размера на финансовия ресурс за прилагане на СВОМР. Община Мъглиж осигури офис оборудване. С Решение № 90 от 08.03.2016 г., Общински съвет Мъглиж предостави помещения **под наем (**Офис, Заседателна зала, архивно помещение с обща площ 65.20 кв.м), също и обзавеждане с необходимото оборудване**.** Достъпът до офиса е с платформа за лица с увреждания. (**(***Приложение решение на Общинския Съвет***)**.

От етапа на подготовка на СВОМР започна изграждането на административен капацитет на екипа на МИГа. Информационните срещи, семинарите, обществените обсъждания, и обученията сложиха началото на комуникацията с местната общност. Комуникацията с УС, с заинтересованите страни ще продължи. Средство за информация и обратна връзка с кандидатите за проект ще се използва създадения уеб-сайт. От особена значение за добро управление на Сдружението МИГ е изграждането на работещ и ефективен екип, с необходимите знания и компетентности. Управлението на Сдружението МИГ ще се изгражда на следните основни принципи – 1)отчетност, 2)прозрачност, 3)ясни правила и процедури за управление, 4) партньорство.

Прилагането на Стратегията е свързано с информационни срещи, с постоянна комуникация с заинтересовани лица и граждани във връзка с кандидатстването на проекти и това изисква от екипа комуникационни умения. В тази връзка е необходимо да се разработи, след като бъде одобрена Стратегията от МЗХ **правила за комуникация и публичност**. **Подходящо е да се**

разработи комуникационен план на изпълнение на Стратегията.

Организационната структура е основен инструмент за ефективно управление, затова трябва ясно да се регламентират функциите на всеки член на екипа и съответно взаимоотношенията с Управителния съвет. В тази връзка е подходящо да се изготви правилник за управление на МИГА със съответни разпоредби за хоризонтална и вертикална координация, за взаимна информираност и контрол.Освен тези правила свързани с организацията и управлението на МИГ „МКГ“ ще бъдат изготвени правила в следните направления:

Вътрешни правила за прилагане на СВОМР, свързани с осигуряване на информация и публичност, подготовка на проектни предложения в съответствие с целите на СВОМР (информиране, консултиране и подпомагане подготовката на проекти на потенциалните кандидати; подготвяне и публикуване на покана за кандидатстване с проекти на територията на МИГ).

Вътрешни правила за дейността на Комисията за избор на проекти. Те ще обхващат правила за оценка и класиране на проекти (проверка за административно съответствие и допустимост на проектите; проверка за техническо съответствие, за основателността на проектните разходи, подготовка и провеждане на заседания на комисията, за избор на проекти и др.)

Вътрешни правила за наблюдение и оценка на изпълняваните проекти (наблюдение на изпълнението на проектите; проверки на място, за подпомагане на одобрените кандидати при подаване на заявки за плащане до ДФЗ. Ще бъдат включени процедури за взаимоотношенията с УО и ДФЗ , като изготвяне на доклади за отчитане на изпълнението; доклади за одобрени и отхвърлени проекти).

За да се избегнат рискове от възникнали проблеми в процеса на прилагане на Стратегията ще се създаде план за управление на риска .

Вътрешни правила за архивиране на документите за изпълнение на Стратегията. (включва организиране, обработване, съхраняване на документите в отделен електронен регистър).

Вътрешни правила за финансово управление и контрол. Правилата включват всички елементи на финансово управление и контрол- управление на риска, контролни дейности, докладване и мониторинг. Тезиправила за функционирането на МИГа могат да се обособят в Процедурен Наръчник за прилагане на Стратегията ВОМР или самостоятелно. Докладването е елемент на отчетност и контрол в управлението, затова ще бъдат изготвени годишни доклади за изпълнението на годишната програмана прилагането на Стратегията, също ще се правят мониторинг доклади на шестмесечие, справки за изпълнение на СВОМР, изисквани от УС, от Управляващия орган ПРСР и от управляващите органи на ОПИК и ОПРЧР.

Предвидените лица в екипа освен административен опит, имат съществена практика в управлението и изпълнението на проекти финансирани от Европейските структурни фондове и добре познават изискванията по отношение на изпълнени, отчетност на проекти, което е показателно, че екипа на МИГ „Мъглиж,Казанлък, Гурково има необходимия капацитет за организиране и управление на Стратегията.

8.4. Описание на системата за мониторинг и оценка:

За проследяване напредъка в изпълнението на дейностите и резултатите от прилагане на Стратегията, МИГ ще създаде система за текущ мониторинг и оценка. Мониторингът е инструмент за текущата управленска дейност, свързана със систематичното и постоянно събиране, анализ на информация за изпълнение на целите, за процесите на управлението на СВОМР и вземането на решения относно конкретни процеси или интервенции.Създаденият сайт

на МИГа позволява да се поддържа обратна връзка с бенефициенти на проектите, граждани от местната общност. Гражданите ще могат своевременно да информират екипа на МИГ, чрез сайта за нередности и проблеми при прилагането на СВОМР, което е вид *граждански мониторинг.*

Системата за наблюдение и оценка има за цел да осигури надеждна информация за бюджетните параметри и резултатите от реализацията на СВОМР така, че да се улесни вземането на информирани управленски решения.

Планирането и изпълнението на дейностите за текущ мониторинг и оценка е отговорност на Екипа на МИГа. Екипът ще наблюдава напредъка и качеството на изпълнението на СВОМР с помощта на разработена методология за мониторинг и система от индикатори - финансови, изходни, индикатори за резултат и въздействие. Информация ще се събира за всеки проект и ще се обобщава по мерки, по приоритети и за Стратегията като цяло в изградена за целта информационна система за мониторинг. Ще се разработи график за мониторинг. Мониторингът ще включва проверки на място, проверки на документацията.

Бенефициентите по стратегията трябва да предоставят данни за наблюдение на всеки 6 месеца по определена форма и ще бъде част от заявлението за подпомагане. Административно ще се изпращат уведомителните писма на изпълнителите на проекти, ще се подготвя заповед за извършване на проверката, както и протокол от извършената проверка. Данните от оценката на прилагането на СМР и изпълнението на проектите в рамките на СМР ще се включат в годишните доклади.

Данните от мониторинга ще се събират в електронна информационна база данни(електронен регистър) в която записани индикатори (изходни и за резултат).

За систематизацията на информацията ще се изготвят форми за докладване, които ще послужат при изготвянето на доклад за мониторинг, който ще бъде шестмесечен и годишен.

Система за оценка Оценката на изпълнение на Стратегията ще се основава на контрола върху изпълнението на проектите и сключените договори за проектите. Система за оценка ще съдържа информация за техническото и финансовото изпълнение на проектите. Оценката ще проследява релевантносттаи ефективността на проектите по отношение на целите, приоритетите. Ефикасността ще показва ефекта от прилагането на Стратегията спрямо планирания финансов ресурс.

Екипът на МИГ ще възлага да се извършва външна междинна оценка и крайна оценка на прилаганата Стратегия. С крайната оценка ще се оцени въздействието на интервенциите върху местната икономика и качеството на живот на населението. Окончателната оценка ще се направи последната година на изпълнението на проекти.

9. Индикатори за мониторинг и оценка:

9.1. Индикатори за цялостното прилагане на стратегията за ВОМР, включително брой създадени работни места:

(не повече от 1 страница)

Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел до 2020	Източник на информация
Изходни	Проекти консултирани от Екипа на МИГ	бр.	173	База елек.данни;
	Проекти,одобрени и финансирани	бр.	119	База елек.данни .МИГ
	Подпомогнати земеделски стопанства	бр.	10	База елек.данни МИГ
	Подпомогнати инвестициимикро и МСП(извън земеделие)	бр.	24	База елек.данни МИГ
	Инвестиции в нови технологии и иновации в МСП	хил.лв.	650000	База елек.данни МИГ
	Обем на инвестициите в подпомогнатите земеделски стопанства	хил.лв.	650000	База елек.данни МИГ
	НПО получили инвестиции	бр.	5	База елек.данни МИГ
	Предприятия въвели иновации и нови продукти		25	База елек.данни МИГ
	Брой проекти за публична инфраструктура		5	База елек.данни МИГ
	Общ обем на инвестиции в инфраструктура подобряващи средата за живот.	бр.	6376005.80	База елек.данни МИГ
	Брой обучени заети лица	бр.	200	База елек.данни МИГ
	Брой обучени безработни	бр.	70	База елек.данни МИГ
Резултат	Създадени работни места (по пол и възраст, самонаети/наети	бр.	94	База елек.данни МИГ
	Лицата от уязвими етнически общности, включени в заетост, образование, обучение, социални и здравни услуги	бр.	14	База елек.данни МИГ

	Младежи до 29г.завършили успешно обучение с сертификат	бр.	25	База елек.данни МИГ
	Население, което се ползва от подобрени публични услуги	бр.	6600	База елек.данни МИГ

9.2. Индикатори по мерки:
(не повече от 1 страница за индикатори по мярка)

Индикатори по мярка 4.1 Инвестиции в земеделски стопанства

Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел до 2020	Източник на информация
	Брой консултирани проекти	брой	14	База електронни данни МИГ
Изходен	Брой финансирани проекти	брой	10	Регистър на договорите
	Брой подпомогнати стопанства (по под-сектор)	брой	10	База електронни данни МИГ
	Общ обем на инвестициите в стопанствата	хил.лв	650 000	База електронни данни МИГ
	Дял на инвестициите за машини и техника	%	45%	База електронни данни МИГ
	Дял на инвестициите целящи развитие на органично земеделие	%	25%	База електронни данни МИГ
Резултат	Създадени работни места (по пол и възраст, самонаети/наети	брой	30	База електронни данни МИГ
	Стопанства въвели успешно нов продукт или технология	брой	4	База електронни данни МИГ
	Устойчивост на стопанствата-ръст на приходите	%	10%	База електронни данни МИГ

	Индикатори по мярка 4.2 Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти

Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел до 2020	Източник на информация
	Брой консултирани проекти		10	База електронни данни МИГ
Изходен	Брой финансирани проекти	брой	6	Регистър на договорите
	Обем на инвестициите	брой	500 000	База електронни данни МИГ
	Инвестиции за иновации и нови продукти	хил/лв	200 000	База електронни данни МИГ
	Брой предприятия въвели иновации и нов продукт	брой	2	База електронни данни МИГ
Резултат	Създадени нови места	брой	22	База електронни данни МИГ
	Устойчивост на стопанствата-ръст на приходите	%	10%	База електронни данни МИГ
	Постигната енергийна ефективност	%	15%	База електронни данни МИГ

Подмярка6.4.„Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности

Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел до 2020	Източник на информация
	Брой консултирани проекти	брой	14	Информац.система МИГ
Изходен	Брой финансирани проекти	брой	6	Регистър на договорите
	Нови микро предприятия	брой	2	База данни индикатори за мониторинг
	Обем инвестиции в икон.дейност	хил.лв	540 000	База електронни данни МИГ
	Въведени иновативни продукти /иновативни технологии .(предприятия)	Брой	2	База електронни данни МИГ
Резултат	Създадени работни места	брой	22	База електронни данни МИГ
	Енергийна Ефективност (спестена електроенергия)	брой	10%	База електронни данни МИГ

Подмярка 7.2.„„Инвестиции в създаването, подобряването или

разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура

Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел до 2020	Източник на информация
	Брой консултирани проекти	брой	6	Информац.система МИГ
Изходен	Брой финансирани проекти	брой	5	Регистър на договорите
	Обем инвестиции в инфраструктура	Хил.лв	1 043 745	База електронни данни МИГ
	Населени места, в които се осъществяват инвестициите	брой	5	База електронни данни МИГ
Резултат	Създадени работни места	брой	12	База електронни данни МИГ
	Население, което се ползва от подобрената инфраструктура и публични услуги	брой	6 600	База електронни данни МИГ

	Подмярка 7.5.„Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктуранфраструктура"			
Вид	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Цел до 2020**	**Източник на информация**
Изходен	Брой консултирани проекти	брой	4	Информац.система МИГ
	Брой подпомогнати проекти	брой	2	Регистър договори
	Брой бенефициенти	брой	2	База електронни данни МИГ
	Обем инвестиции в икон.дейност	хил.лв	200 000	База електронни данни МИГ
Резултат	Създадени работни места	брой	8	База електронни данни МИГ
	Население, което се ползва от подобрените туристически услуги	брой	5000	База електронни данни МИГ

Подмярка 8.1 Достъп до заетост и подобряване качеството на работните места

Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел до 2020	Източник на информация
Изходен	Брой консултирани проекти	брой	30	Инфор.система МИГ
	Брой финансирани проекти	брой	25	Регистър на договорите

	Брой обучени заети лица	брой	250	База електронни данни МИГ
	Брой обучени заети/-самонаети младежи до 29	брой	130	База електронни данни МИГ
	Брой обучени заети/самонаети лица над 54 г.	брой	30	База електронни данни МИГ
	Брой предприятия получили инвестиции	брой	15	База електронни данни МИГ
	Обем на инвестициите	хил.лв	300 000	База електронни данни МИГ
	Брой стартирали предприятия чрез младежка гаранция	брой	4	База електронни данни МИГ
Резултат	Лица от 30-54 г. завършили успешно обучение с сертификат	брой	40	База електронни данни МИГ
	Младежи до 29г.завършили успешно обучение с сертификат	брой	150	База електронни данни МИГ
	Жени с подобрена квалификация с сертификат	брой	80	База електронни данни МИГ

Подмярка 8.2 Достъп до пазара на труда на безработни и неактивни лица

Вид	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Цел до 2020**	**Източник на информация**
Изходен	Брой консултирани проекти	брой	45	Информационна система МИГ.
	Брой финансирани проекти	брой	35	Регистър на договорите
	Брой безработни лица обучени(общо)	брой	350	База електронни данни МИГ
	Брой обучени безработни младежи до 29	брой	270	База електронни данни МИГ
	Брой обучени безработни лица от 30- 54 г.	брой	80	База електронни данни МИГ
	Обем на инвестициите	хил.лв	586 000	База електронни данни МИГ

Резултат	Лица от 30-54 г. завършили успешно обучение с сертификат	брой	50	База електронни данни МИГ
	Младежи до 29г.завършили успешно обучение с сертификат	брой	150	База електронни данни МИГ
	Жени с подобрена квалификация с сертификат	брой	45	База електронни данни МИГ
	бр.безработни -трайно наети	брой	120	База електронни данни МИГ

Подмярка 8.3. Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване

Вид	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Цел до 2020**	**Източник на информация**
Изходен	Брой консултирани проекти	брой	15	Информационна система МИГ
	Брой финансирани проекти	брой	10	Регистър на договорите
	Роми получаваши социални и здравни услуги	брой	170	База електронни данни МИГ
	Брой лица от уяавими групи (общо)	брой	145	База електронни данни МИГ
	Деца, вкл. с увреждания, получаващи социални и здравни услуги	брой	25	База електронни данни МИГ
	Обем на инвестициите	хил.лв	6376005.80	База електронни данни МИГ
	Брой доставчици на услуги за социално включване, разширили обхвата на дейността си	брой	5	База електронни данни МИГ
Резултат	Участници в неравностойно положение започнали да търсят работа	брой	40	База електронни данни МИГ
	Лицата от уязвими етнически общности, включени в заетост, образование, обучение, социални и здравни услуги	брой	70	База електронни данни МИГ
	Заети в социалните предприятия след получена подкрепа	брой	50	База електронни данни МИГ

	заети жени в социални предприятия	брой	24	База електронни данни МИГ

Подмярка 9.1. „Инвестиции в подкрепа на МСП за иновации “				
Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел до 2020	Източник на информация
Изходен	Брой консултирани проекти	брой	5	Информационна система на МИГ
	Брой финансирани проекти	брой	3	Регистър на договорите
	Брой предприятия, подпомогнати да въведат нови за фирмата продукти;	брой	3	База електронни данни МИГ
	Обем на инвестициите	хил.лв.	650 000	База електронни данни МИГ
	Брой внедрени иновационни продукти/услуги	брой	3	База електронни данни МИГ
Резултат	Ръст на заетостта в подпомогнатите предприятия	брой	40	База електронни данни МИГ
	Устойчивост - 3 години съхранени приходи и или увеличени	%	10%	База електронни данни МИГ

Подмярка 9.2. „ Развитие на предприемачество и капацитет за растеж на МСП“				
Вид	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Цел до 2020**	**Източник на информация**
Изходен	Брой консултирани проекти	брой	30	Информационна система на МИГ
	Брой финансирани проекти	брой	24	Регистър на договорите
	Брой предприятия, подпомогнати да въведат нови за фирмата продукти;	брой	5	База електронни данни МИГ
	Обем на инвестициите	хил.лв	1305830	База електронни данни МИГ
	Брой внедрени иновационни продукти/услугис	брой	5	База електронни данни МИГ
Резултат	Ръст на заетостта в подпомогнатите предприятия	брой	50	База електронни данни МИГ
	Устойчивост - 3 години съхранени приходи и или увеличени	%	10%	База електронни данни МИГ

	Постигната енергийна ефективност - спестена електроенергия	%	10%	База електронни данни МИГ
	Трайно наети жени	брой	10	База електронни данни МИГ

10. Съответствие с хоризонталните политики на ЕС:

(не повече от 2 страници)

10.1. Равенство между половете и липса на дискриминация:

- прилагане на принципа на равенство между половете;	Осигуряването на равнопоставеност между половете е заложено като хоризонтален приоритет във всички мерки от СВОМР. Целите в стратегията са дефинирани по начин, който насърчава равнопоставено участие на двата пола. Принципът на равенство между мъжете и жените ще бъде приложен на етапа на мониторинг и оценка, както и в управлението на МИГ. УС на МИГ „МГК“ е съставен от 55,56 % жени и 44,44 % мъже, а ОС съответно от 46,94 % жени и 53,06% мъже, по този начин се гарантира участието на двата пола в управлението, оценката и мониторинга. Изборът на проекти в рамките на стратегията също ще бъде осъществяван чрез прилагане на принципа на равенство. При изпълнение на стратегията ще се събира информация относно изпълнението на индикаторите при отразен брой на мъжете и жените , където е приложимо..
- допринасяне за утвърждаване на принципа на равните възможности;	Изпълнението на СВОМР е в съответствие с ангажиментите за насърчаване на равните възможности и на социалната справедливост. При разработването на стратегията са поканени да участват всички неправителствени и други организации, чийто дейност е насочена към представители от различни групи население на целевата територия. При изборът на проекти няма да бъдат залагани критерии, които по пряк или косвен начин дават конкурентно предимство на определена група бенефициенти, основана на расов, етнически, религиозен или друг признак.
- създаване на условия за превенция на дискриминацията.	Прилагането на принципа на превенция на дискриминацията е залегнал в разработването, целеполагането и осъществяването на СВОМР. Още на етап разработване е гарантирано участието на всички заинтересовани лица чрез широката информационна кампания, проведените обучения, изготвените анализи на уязвимите групи и на заинтересованите лица.В етапа на прилагане на стратегията ще бъде отделено специално внимание за постигане на широка информираност и осигуряване на подкрепа за активното участие на всички представители на заинтересованите страни.

	Мониторинга и оценката на СВОМР ще бъдат осъществяван в съответствие с изискванията за спазване на недискриминационните критерии и действия.

10.2. Устойчиво развитие (защита на околната среда):

Устойчивото развитие обхваща икономически, социален и екологичен аспекти, които си взаимодействат и всички те заедно се адресирани в разработената Стратегия. За територията на МИГа е характерно природен потенциал и наличие на защитени територии попадащи в Натура 2000 и природните забележителности. В прилагането на всички подмерки на СВОМР ще залегне хоризонталният принцип за устойчиво развитие и защита на околната среда. В мониторинга и оценката на реализацията на проектите ще се наблюдава приносът им за устойчиво развитие и защита на околната среда и своевременно ще се предприемат мерки за корекция, ако е необходимо. За инвестициите за мерките по ПРСР е задължително изискването за ефикасност и устойчиво използване на природните ресурси и дейностите по проектите да не замърсяват околната среда. При вземате на решения екипа на МИГ ще подкрепа проекти, които нямат отрицателни въздействие и са съобразени с подобряването на околната среда и запазване на биоразнообразието.

10.3. Насърчаване на заетостта и конкурентоспособността:

Формулираните цели и приоритети на СВОМР са насочени към повишаване на жизнеността и производствения капацитет на нефинансовите предприятия и създаване на заетост. Насърчаването на икономическия потенциал на територията е, чрез планиране на инвестиции за неземеделски дейности и на инвестиции на модернизация и внедряване на иновации в МСП от промишления сектор. Създаването на работни места е приоритетно ще бъде оценявано за проектите. вкл. по временна (сезонна) заетост, за безработни младежи до 29
години, безработни лица над 50 години, безработни лица от ромски произход, хора с увреждания,
По първата цел и приоритет се дава за разширяване на производството, нарастване на ефективността на предприятията и за добавената стойност в земеделските стопанства и преработвателните на селскостопанска суровина предприетия. Също този приоритет се отнася и за диверсификация на икономиката чрез оползотворяване на природните дадености за развитие на еко и селски туризъм. Третата цел на стратегията и приоритет са насочени към по-добро приобщаване до пазара на труда на труда и улесняване на достъпа до заетост посредством професионално обучение, квалификация и придобиване на знания и умение на заетите и безработните лица в предприятията от нефинансовия сектор и в земеделските стопанства.Фокусът на цел две и приоритет две е подобряване на бизнес средата и облагородяване на населените места косвено влияя за задържане на младите хора и за съживяване на местната икономика.
Стратегията включва индикатори за мониторинг, чрез които се проследява непосредствените и дългосрочни ефекти на проектите върху повишаването на конкурентоспособността и заетостта (например въведени нов продукт или услуга и технология производителност, създадени работни места)

10.4. Съответствие с програмите на Структурните фондове:

Стратегията на МИГ-„МКГ“ осигурява съгласуване с дейностите, политиките и приоритетите с други финансови инструменти на Общността. Синергията между Стратегията и оперативните

програми, са представени чрез разписаните цели,приоритети и мерки, които ще се финансират многофондово. Дейностите за съживяване на територията в.т.ч.развитие на устойчив бизнес,на динамична жизнена среда ще се финансират от ЕЗФРСР. Повишаване на капацитета на МСП и осигуряване на заетост, чрез технологично обновяване и иновации (дейности по ОПИК). В Стратегията са адресирани приоритети към повишаване на квалификацията,интеграция на социално изключените лица до пазара на труда.(дейности по ОПРЧР). Връзката с ОПОС е по отношение на приоритетите: изграждане на по-конкурентоспособна нисковъглеродна икономика, в която ресурсите се използват по ефикасен и устойчив начин; опазване на околната среда, намаляване на емисиите и предотвратяване на загубата на биоразнообразие. ,